

Valstybinio audito ataskaita

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS
REIKALŲ MINISTERIJOJE ATLIKTO
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO
REZULTATŲ

2014 m. liepos 15 d. Nr. FA-P-40-4-42

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>IŽANGA</u>	<u>3</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>4</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>6</u>
<u>1. Dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių</u>	<u>6</u>
1.1. Dėl ministerijos, jai pavaldžių įstaigų ir ministro valdymo srities asignavimų valdytojų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio	6
1.1.1. Dėl konsolidavimo proceso	6
1.1.2. Dėl ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų buhalterinės apskaitos pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus	6
1.1.3. Dėl ministro valdymo srities asignavimų valdytojų buhalterinės apskaitos	8
<u>2. Dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo</u>	<u>9</u>
2.1. Dėl gyventojų perspėjimo ir informacinės sistemos administravimo	9
2.1.1. Dėl gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos garantinio aptarnavimo ir techninės priežiūros paslaugų įsigijimo	10
2.1.2. Dėl gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos saugojimo	11
2.2. Dėl patikėjimo teise valdomo turto	12
2.2.1. Dėl ministerijai pavaldžių įstaigų patikėjimo teise valdomų patalpų ir kito turto naudojimo	12
2.2.2. Dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų valdymo	14
2.3. Dėl viešųjų pirkimų vykdymo ir sutarčių sudarymo	15
2.3.1. Dėl saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo ir bendrojo naudojimo tinklo viešųjų pirkimų procedūrų	15
2.3.2. Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų atliekamų viešųjų pirkimų procedūrų	17
2.3.3. Dėl ginkluotės, skirtos perparduoti, pirkimo procedūrų	21
2.4. Dėl priemokų mokėjimo	22
<u>3. Kiti pastebėjimai</u>	<u>23</u>
3.1. Dėl neteisėtų atleidimų	23
3.2. Dėl VŠĮ Viešojo administravimo institutui skirtų asignavimų panaudojimo	24
3.3. Dėl ugniagesių aprūpinimo apsaugine apranga	25
<u>4. Rekomendacijos</u>	<u>25</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>27</u>

ĮŽANGA

Audito tikslas – teisėtumo požiūriu įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2014 metams planavimą bei audituojamo subjekto 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, taip pat įvertinti valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Tai Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija, formuojanti valstybės politiką, organizuojanti, koordinuojanti ir kontroliuojanti jos įgyvendinimą, o įstatymų nustatytais atvejais – ją įgyvendinanti vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse: viešojo saugumo, viešojo administravimo, e. valdžios, regionų plėtros, elektroninės informacijos saugos, vietos savivaldos, valstybės tarnybos, kūno kultūros ir sporto. Vidaus reikalų ministerijos adresas: Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius; identifikavimo kodas 188601464.

Audituojamu laikotarpiu Vidaus reikalų ministerijai vadovavo Dailis Alfonsas Barakauskas. Vidaus reikalų ministerijos kanclerio pareigas ėjo Evaldas Gustas – iki 2013-05-31, laikinai nuo 2013-06-03 iki 2013-07-17 – Nerijus Rudaitis, nuo 2013-07-18 – Ilona Pileckienė. Ministerijos kancleris vidaus reikalų ministro įsakymu įgaliotas būti Vidaus reikalų ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų valdytoju. Vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė Ekonomikos ir finansų departamento direktorė Ilona Pileckienė, o nuo 2013-07-18 – Bronislavas Deveikis.

Audituojamas laikotarpis – 2013 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse konsoliduotosiose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės aplinkos tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome Vidaus reikalų ministerijos 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis. Jį sudarė finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitos ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

2013 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas ministerijos, 45 jai pavaldžių biudžetinių įstaigų ir 3 asignavimų valdytojų finansinių ataskaitų pagrindu.

Finansinės būklės ataskaitoje 2013 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 1 441 566,3 tūkst. Lt, pabaigoje – 1 613 296,8 tūkst. Lt.

Dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Vertinome Vidaus reikalų ministerijos 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis. Jį sudarė biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas ir biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo, finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų, mokėtinų ir gautinų sumų bei nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaitos, parengti pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

2013 m. konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos sudarytos ministerijos ir 45 jai pavaldžių biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu.

Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos 2013 metais vykdė 16 programų (1 priedas). Joms įgyvendinti panaudota 1 257 150,4 tūkst. Lt asignavimų; 1 230 571,7 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 430 384,7 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 26 578,7 tūkst. Lt turtui įsigyti.

2013 m. konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį sudaro ministerijos, 45 jai pavaldžių biudžetinių įstaigų ir 3 asignavimų valdytojų finansinės ir ministerijos bei 45 jai pavaldžių biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitos.

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Audituojamame subjekte vertinome 2013 metų valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms sritims, atlikome:

- asignavimų planavimo ir naudojimo audito procedūras: vertinome įsipareigojimų teisėtumą ir kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl biudžeto rengimo ir vykdymo tvarkos bei racionalaus ir taupaus asignavimų naudojimo;
- išlaidų audito procedūras: vertinome prekių, paslaugų, darbų pirkimo, darbo užmokesčio mokėjimo ir kitų išlaidų teisėtumą;
- socialinių išmokų ir stipendijų audito procedūras: vertinome jų skyrimo teisėtumą;
- dotacijų audito procedūras: vertinome jų mokėjimo teisėtumą;
- turto audito procedūras: vertinome jo įsigijimo, perdavimo, nurašymo, naudojimo, nuomos, panaudos, inventorizacijos atlikimo, investicijų projektų vykdymo teisėtumą;
- Europos Sąjungos ir bendrojo finansavimo lėšų audito procedūras: vertinome jų panaudojimo teisėtumą.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti 2 priede.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į pažeidimų poveikį, su audituojamu subjektu aptarėme juos lėmusias priežastis, įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ

1.1. Dėl ministerijos, jai pavaldžių įstaigų ir ministro valdymo srities asignavimų valdytojų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

1.1.1. Dėl konsolidavimo proceso

Vidaus reikalų ministerijos 2013 metų finansinių ataskaitų rinkinį sudarančios ataskaitos nurodytos dalyje „Audito apimtis ir metodai“. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo¹ 24 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad, sudarydami finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektai turta, finansavimo sumas ir įsipareigojimus turi įvertinti vadovaudamiesi viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS). Remiantis jais finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, o veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti subjekto veiklos rezultatus: uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas per ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį.

Pagal minėto įstatymo 21 straipsnio 6 dalį nukrypti nuo standartų galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo viešojo sektoriaus subjekto valios, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiant informaciją apie kiekvieną nukrypimą, jų priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms.

Atlikus Vidaus reikalų ministerijos konsoliduotojo finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo audito procedūras, neatitikimų nenustatyta.

Įvertinus Vidaus reikalų ministerijos, jai pavaldžių įstaigų ir ministro valdymo srities asignavimų valdytojų 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumą, nustatytos apskaitos klaidos, kurios daro įtaką finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitų teisingumui. Neatitikimai pateikti ataskaitos 1.1.2 ir 1.1.3 skirsniuose.

1.1.2. Dėl ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų buhalterinės apskaitos pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus

Vidaus reikalų ministerijai, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldžios įstaigos kai kuriais atvejais ilgalaikio turto ūkinės operacijas ir įvykius užregistravo apskaitoje, nesilaikydamos 12-ojo VSAFAS² „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 13-ojo VSAFAS³ „Nematerialusis turtas“ reikalavimų, todėl finansinės būklės ataskaitoje

¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212.

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 (2009-12-22 įsakymo Nr. 1K-466 redakcija)

³ Patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-31 įsakymu Nr. 1K-495.

nurodyti netikslūs duomenys apie turta, o veiklos rezultatų ataskaitoje – apie pajamas ir sąnaudas.

Įstaigos nesivadovavo 12-ojo VSAFAS 11, 13, 32.1, 53 punktais ir 13-ojo VSAFAS 11 ir 35 punktais, nes ilgalaikio turto apskaitą tvarkė ne pagal atskirus turto vienetus, atlikusios esminį ilgalaikio turto pagerinimą, apskaitoje nepadidino turto įsigijimo savikainos.

Turto pripažinimas, registravimas ir jo nusidėvėjimas

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga Ugniagesių gelbėtojų mokykla 2 000 tūkst. Lt vertės valgyklos pastato su baldais apskaitą tvarkė ne pagal turto vienetus – baldus (185 tūkst. Lt), kurių naudingo tarnavimo laikas reikšmingai skiriasi nuo pastato naudingo tarnavimo laiko, registravo ne kaip turto vienetus. Dėl to apskaičiavo mažesnę baldų nusidėvėjimą (33,9 tūkst. Lt), nenurašė atsargų (27,3 tūkst. Lt) ir finansinėse ataskaitose nurodė didesnę turto įsigijimo savikainą (61,2 tūkst. Lt).
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas 14 973 tūkst. Lt vertės gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemą iš sujungtų daiktų, sudarančių visumą ir drauge atliekančių tam tikras funkcijas bei turinčių tiek materialiojo, tiek nematerialiojo turto požymių, registravo ne kaip vieną ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto vienetą ir sistemos diegimo ir techninės priežiūros paslaugų išlaidas (3 436,5 tūkst. Lt) nurašė į sąnaudas. Dėl to apskaičiavo didesnę ilgalaikio turto nusidėvėjimą (911,3 tūkst. Lt) ir, sistemos įsigijimo savikainos nepadidinęs sistemos diegimo ir techninės priežiūros paslaugų išlaidomis, finansinėse ataskaitose nurodė mažesnę turto įsigijimo savikainą (3 436,5 tūkst. Lt).
- Informatikos ir ryšių departamentas, atlikęs informacinių sistemų modernizavimą ir plėtrą už 2 494,7 tūkst. Lt, nepadidino sistemų įsigijimo savikainos, o išlaidas nurašė į sąnaudas. Dėl to apskaičiavo mažesnę ilgalaikio nematerialiojo turto nusidėvėjimą (623,7 tūkst. Lt) ir finansinėse ataskaitose nurodė mažesnę turto įsigijimo savikainą (1 871 tūkst. Lt).
- Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldi įstaiga Pagėgių rinktinė 9 233,7 tūkst. Lt vertės ilgalaikio materialiojo turto apskaitą tvarkė ne pagal turto vienetus – Vileikių užkardos vaizdo stebėjimo sistemos, kurios sudedamųjų dalių naudingo tarnavimo laikas reikšmingai skiriasi nuo sistemos naudingo tarnavimo laiko, registravo ne kaip atskirą turto vienetą. Dėl to neteisingai apskaičiavo ilgalaikio turto didesnę nusidėvėjimą (40,2 tūkst. Lt) ir finansinėse ataskaitose nurodė mažesnę turto įsigijimo savikainą (40,2 tūkst. Lt).

Atkreipiame dėmesį, kad Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁴ 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys turi būti sudaromas taip, kad tikrai ir teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto turta, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turta, pinigų srautus.

Pavaldžiose įstaigose nustatytos apskaitos klaidos iškraipė finansinių ataskaitų duomenis – finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitose pateikta informacija nerodo tikros ir teisingos viešojo sektoriaus subjekto turto būklės ir patirtų sanaudų.

Dėl apskaitoje neteisingai užregistruoto turto ir sanaudų ministerijos konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis ilgalaikis turtas ir finansavimo sumos 6 197,8 tūkst. Lt mažesnės, konsoliduotojoje veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis pagrindinės veiklos nusidėvėjimo ir amortizacijos sanaudos 293,6 tūkst. Lt didesnės, kitų paslaugų sanaudos – 2 494,7 tūkst. Lt didesnės, sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina 27,3 tūkst. Lt mažesnė, o finansavimo pajamos 2 761,3 tūkst. Lt didesnės.

⁴ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212.

Audito metu pateikus pastabas, klaidos ir neatitikimai buvo ištaisyti 2014 metais.

1.1.3. Dėl ministro valdymo srities asignavimų valdytojų buhalterinės apskaitos

Dėl nebaigtos statybos apskaitos

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos kai kuriais atvejais ilgalaikio turto ūkines operacijas ir įvykius užregistravo apskaitoje, nesilaikydamos 12-ojo VSAFAS⁵ „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 22-ojo VSAFAS⁶ „Turto nuvertėjimas“ reikalavimų, todėl finansinės būklės ataskaitoje nurodyti duomenys apie turtą yra netikslūs.

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos nesivadovavo 12-ojo VSAFAS 66 punktu ir 22-ojo VSAFAS 6 punktu, nes neįvertino, kad nebaigta statyba, kurios vertė 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 2 527,9 tūkst. Lt, turi nuvertėjimo požymių, ir neapskaičiavo nuvertėjimo.

Nebaigtos statybos projektai

Neskaičiavo veikloje nenaudojamo turto nuvertėjimo:

- Lietuvos policijos mokykla – 463,3 tūkst. Lt vertės turto (žemės sklypo Sodų g. 9, Nemėžyje, Vilniaus r.) detaliojo plano projekto ir nebaigtos statybos objekto (Jaunystės g. 7, Klaipėdoje);
- Lietuvos antiteroristinių operacijų rinktinė „Aras“ – 228,6 tūkst. Lt vertės turto (pastatų rekonstrukcijos ir projektavimo darbų);
- Kauno apskrities vyriausiasis policijos komisariatas – 820 tūkst. Lt vertės turto (Jonavos policijos komisariato pastato rekonstrukcijos darbų);
- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas – 84 tūkst. Lt vertės turto (Šakių policijos komisariato projekto);
- Panevėžio apskrities vyriausiasis policijos komisariatas – 298,9 tūkst. Lt vertės turto (Pasvalio policijos komisariato pastato remonto darbų);
- Policijos departamentas – 271,4 tūkst. Lt vertės turto (Zarasų policijos komisariato pastato remonto darbų);
- Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas – 200 tūkst. Lt vertės turto (Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato administracinio pastato ir areštinės išplėtimo detaliojo planavimo ir projektavimo paslaugų); Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas – 161,7 tūkst. Lt vertės turto (nebaigtos statybos objekto Donelaičio g. 3, Jurbarko).

Policijos departamentui pavaldi įstaiga Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas nesivadovavo 12-ojo VSAFAS 72 punktu, nes nebaigtos statybos darbams priskyrė baldus, ūkinį inventorių, biuro ir sporto salės įrangą, pirktus už 483,5 tūkst. Lt, bet neatiduotus naudoti.

Dėl baudų apskaitos

Policijos departamentui pavaldžios įstaigos kai kuriais atvejais baudų ūkines operacijas ir įvykius užregistravo apskaitoje, nesilaikydamos 10-ojo VSAFAS⁷ „Kitos pajamos“ reikalavimų, todėl veiklos rezultatų ataskaitoje nurodyti duomenys apie pajamas yra netikslūs.

Policijos departamentui pavaldžios įstaigos – Šiaulių ir Panevėžio apskričių vyriausieji policijos komisariatai nesivadovavo 10-ojo VSAFAS 37.1 punktu, nes 4 296,4 tūkst. Lt baudų pajamas apskaitoje registravo negavus pinigų, nors iki prievolės įvykdymo momento labiau buvo tikėtina, kad pinigai nebus gauti. Tokiu atveju pajamos pripažįstamos tik tada, kai gaunami pinigai.

⁵ Patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 (2009-12-22 įsakymo Nr. 1K-466 redakcija).

⁶ Patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymu Nr. 1K-229.

⁷ Patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-04-28 įsakymu Nr. 1K-161 (2010-04-26 įsakymo Nr. 1K-129 redakcija).

Baudų pajamos

- Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas baudų pajamomis pripažino ir apskaitoje užregistravo už 410 tūkst. Lt baudų, nors pinigų nebuvo gauta.
- Panevėžio apskrities vyriausiasis policijos komisariatas nusprendęs pripažinti baudų pajamas tada, kai yra gaunami pinigai, į nebalansines sąskaitas perkėlė tik gautinas ir sukauptas pervestinas baudas, tačiau 3 886,4 tūkst. Lt nesumažino apskaičiuotų ir pervestinių baudų pajamų.

Lietuvos kelių policijos tarnyba nesivadovavo 10-ojo VSAFAS 8 punktu, nes už pagal administracinių teisės pažeidimų protokolus 218,5 tūkst. Lt gautų baudų pajamų apskaitoje neužregistravo kaip apskaičiuotų ir pervestinių pajamų. Atsižvelgiant į auditorių pateiktas pastabas, tarnyba baudų pajamas užregistravo, tačiau finansinių ataskaitų nepatiksino, todėl ataskaitoje apskaičiuotos ir pervestinos baudų pajamos nurodytos 218,5 tūkst. Lt mažesnės.

Atkreipiame dėmesį, kad Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁸ 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys turi būti sudaromas taip, kad parodytų tikrą ir teisingą viešojo sektoriaus subjekto turta, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turta, pinigų srautus.

Policijos departamente ir jam pavaldžiose įstaigose nustatytos apskaitos klaidos iškreipė finansinių ataskaitų duomenis – finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitose pateikta informacija nerodo tikros ir teisingos viešojo sektoriaus subjekto turto būklės ir gautų pajamų.

Dėl apskaitoje neteisingai užregistruoto turto ir pajamų Policijos departamento konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis ilgalaikis turtas ir finansavimo sumos nurodytos 2 527,9 tūkst. Lt didesnės, o konsoliduotojoje veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis pagrindinės veiklos kitos pajamos ir pervestinos pagrindinės veiklos kitos pajamos – 4 077,9 tūkst. Lt didesnės.

2. DĖL VALSTYBĖS TURTO IR LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

2.1. Dėl gyventojų perspėjimo ir informacinės sistemos administravimo

Vidaus reikalų ministerijai pavaldus Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas 2012 metais, įgyvendindamas iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos finansuojamą projektą „Gyventojų perspėjimo ir informavimo, naudojant viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų tinklų infrastruktūrą, sistema“, įdiegė gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemą už 14 973 tūkst. Lt. Jos paskirtis – ekstremaliųjų situacijų ar jų grėsmės atvejais teikti Lietuvos gyventojams ir užsienio valstybių piliečiams, esantiems Lietuvos teritorijoje, perspėjimo ir informavimo paslaugas mobiliaisiais telefonais apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją.

⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, siekdamas užtikrinti tinkamą perspėjimo sistemos funkcionavimą, 2013 metais įsigijo perspėjimo sistemos techninės priežiūros paslaugų už 1 399 tūkst. Lt ir perspėjimo sistemos funkcijų plėtrą už 1 511, 6 tūkst. Lt.

Įvertinus sistemos funkcionavimui užtikrinti reikalingų paslaugų įsigijimą nustatyta, kad sistemos techninės priežiūros paslaugos įsigytos nesilaikant viešojo pirkimo lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų, neužtikrinant tinkamo ir pagrįsto lėšų naudojimo, o įsigytas sistemos funkcionavimui reikalingas turtas valdomas nesivadovaujant valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principais.

2.1.1. Dėl gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos garantinio aptarnavimo ir techninės priežiūros paslaugų įsigijimo

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas 2013 metais įsigijo gyventojų perspėjimo sistemos techninės priežiūros paslaugas, kurios turėjo būti suteikiamos pagal 2011 metais sudarytą gyventojų perspėjimo ir informavimo, naudojant viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų tinklų infrastruktūrą, sistemos pirkimo sutartį.

Gyventojų perspėjimo sistemos diegimo viešojo pirkimo konkurso sąlygose ir sutarties sąlygose nustatyta, kad sistemą įdiegęs tiekėjas įsipareigoja po galutinio priėmimo–perdavimo akto pasirašymo vykdyti tolesnį sistemos veikimo užtikrinimą ir garantinę priežiūrą 3 metus, t. y. veikimo neatitikimų ir klaidų registravimą ir taisymą, programinės įrangos atnaujinimą ir tobulinimą, techninės įrangos ar komponentų remontą.

Gyventojų perspėjimo sistemos diegimo sutartyje nurodytos paslaugos

Gyventojų perspėjimo sistemos diegimo sutartyje nurodyta, kad korinių pranešimų infrastruktūros diegimo darbų kaina ir garantinis aptarnavimas 36 mėnesiams – 655,2 tūkst. Lt, korinio transliavimo centro diegimo darbų kaina ir garantinis aptarnavimas 36 mėnesiams – 1 089 tūkst. Lt, sistemos palaikymo išlaidos sutarties laikotarpiu – 726 tūkst. Lt, viešojo judriojo telefono operatorių GSM tinklų paruošimo ir aptarnavimo projekto įgyvendinimo laikotarpiu išlaidos 885,2 tūkst. Lt.

Gyventojų perspėjimo sistema įdiegta 2012-08-01, o priėmimo–perdavimo akte nurodyta, kad tiekėjas vykdo garantinę priežiūrą nuo 2012-08-01 iki 2015-07-31.

2013 metais departamentas, atlikęs viešąjį pirkimą su tiekėju, kuris vykdo sistemos garantinę priežiūrą, sudarė sutartį dėl techninės priežiūros paslaugų už 1 399 tūkst. Lt, su galimybe sutartį pratęsti tomis pačiomis sąlygomis dar 24 mėnesiams. Pagal sutartį 2013 metais įsigytos techninės priežiūros paslaugos už 506,9 tūkst. Lt. Dalis jų apima ir tuos pačius sistemos garantinės priežiūros darbus, už kuriuos departamentas apmokėjo pagal 2011 metais sudarytą sistemos diegimo sutartį.

2013 m. įsigyta gyventojų perspėjimo sistemos techninės priežiūros paslaugų

- Rugpjūčio mėn. suteikta techninės priežiūros paslaugų už 75,2 tūkst. Lt (2013-09-16 PVM sąskaita faktūra serija NTS01 Nr. 20047572);
- rugsėjo mėn. suteikta techninės priežiūros paslaugų už 116,6 tūkst. Lt (2013-10-11 PVM sąskaita faktūra serija NTS01 Nr. 20047651);
- spalio mėn. suteikta techninės priežiūros paslaugų už 105 tūkst. Lt (2013-11-14 PVM sąskaita faktūra serija NTS01 Nr. 20047710);
- lapkričio mėn. suteikta techninės priežiūros paslaugų už 105 tūkst. Lt (2013-12-09 PVM sąskaita faktūra serija NTS01 Nr. 20047808);
- gruodžio mėn. suteikta techninės priežiūros paslaugų už 105 tūkst. Lt (2013-12-31 PVM sąskaita faktūra serija NTS01 Nr. 20047942).

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas iš to paties tiekėjo už 506,9 tūkst. Lt pirkto gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos techninės priežiūros paslaugas, už kurių dalį departamentas jau sumokėjo pagal 2011 metų sistemos diegimo sutartį. Tokiu būdu, tiekėjui sumokėjus du kartus už tas pačias priežiūros paslaugas, departamentas neužtikrino tinkamo ir pagrįsto lėšų panaudojimo techninės priežiūros paslaugoms įsigyti.

Departamentas 2013 metais įsigijo minėtų sistemos techninės priežiūros paslaugų už 1 399 tūkst. Lt, patvirtinęs pirkimo sąlygas, pagal kurias galėjo laimėti vienintelis tiekėjas.

Viešųjų pirkimų komisija⁹ atviro konkurso pirkimo sąlygose patvirtino kvalifikacijos reikalavimą tiekėjams – pateikti susitarimus, sudarytus su viešojo judriojo telefono ryšio operatoriais, dėl bendradarbiavimo vykdant sistemos priežiūrą ir suteikiančius teisę dirbti operatorių tinklo objektuose. Reikalavimas buvo pritaikytas vieninteliam tiekėjui, kuris įdiegė sistemą, nes iki konkurso pradžios jis jau turėjo galiojančias bendradarbiavimo sutartis. Todėl pirkime, vykdytame atviro konkurso būdu, pasiūlymą galėjo pateikti vienintelis tiekėjas, su kuriuo ir buvo sudaryta sistemos techninės priežiūros paslaugų sutartis.

Tiekėjo sudarytos bendradarbiavimo sutartys su viešojo judriojo telefono ryšio operatoriais

Tiekėjas diegiant gyventojų perspėjimo ir informacijos sistemą buvo sudaręs šias bendradarbiavimo sutartis su viešojo judriojo telefono ryšio operatoriais:

- 2011-06-21 Nr. NTS7-06.21 su UAB „Bitė“, kuri galioja iki 2015-07-08 dienos. Šalys susitarė bendradarbiauti viešojo judriojo ryšio tinkle „Bitė“ diegiant gyventojų perspėjimo sistemą.
- 2011-08-23 Nr. NTS1-08.23 su UAB „Omnitel“, kuri galioja iki 2015-07-08 dienos. Šalys susitarė, kad tiekėjas pasitelkia „Omnitel“ kaip subrangovą, diegiant sistemą „Omnitel“ tinkle.
- 2011-07-29 Nr. NTS3-07.29 su UAB „Tele2“, kuri galioja iki 2015-07-08 dienos. Šalys susitarė bendradarbiauti „Tele2“ viešojo judriojo ryšio tinkle, diegiant sistemą.

Departamentas, patvirtindamas pirkimo sąlygas, apribojančias galimybes tiekėjams konkuruoti tarpusavyje, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo¹⁰ 32 straipsnio 2 dalį, kuri nurodo, kad perkančiosios organizacijos nustatyti minimalūs kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas patvirtino pirkimo sąlygas, kurios buvo pritaikytos vieninteliam tiekėjui, ir taip nesuteikė galimybės tiekėjams konkuruoti tarpusavyje. Departamentas nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo 32 straipsnio 2 dalies reikalavimų, nes dirbtinai ribojo konkurenciją ir tokiu būdu neužtikrino Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų laikymosi.

2.1.2. Dėl gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos saugojimo

2012 metais Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas su sistemą įdiegusiu tiekėju sudarė susitarimą, pagal kurį departamentas perdavė tiekėjui iki 2012-12-31 neatlygintinai saugoti 1 114,7 tūkst. Lt vertės patikėjimo teise valdomą techninę įrangą. Ji naudojama departamento valdomai Gyventojų perspėjimo sistemai funkcionuoti. Susitarime nurodyta, kad techninė įranga faktiškai saugoma ne tiekėjo, o viešojo judriojo telefono ryšio operatorių patalpose, už kurios saugumą atsako tiekėjas. Susitarimas, pasibaigus galiojimo terminui, nebuvo pratęstas, o turtas nebuvo grąžintas.

⁹ Patvirtinta Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus 2012-11-14 įsakymu Nr. 1-346.

¹⁰ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 Nr. X-471 redakcija).

Taigi 2013-01-01–2013-08-12 laikotarpiu departamento turtas buvo laikomas trečiųjų šalių patalpose, neužtikrinus jo saugumo. 2013-08-12 departamentas su tiekėju sudarė sistemos techninės priežiūros paslaugų sutartį, kurioje nustatyta, kad tiekėjas įsipareigoja priimti ir saugoti departamentui patikėjimo teise priklausančią 11 541,5 tūkst. Lt vertės sistemos techninę ir programinę įrangą, kuri saugoma viešojo judriojo telefono ryšio operatorių patalpose, iš kurių 1 114,7 tūkst. Lt vertės sistemos techninė įranga jau buvo perduota pagal 2012 metų susitarimą.

Departamentui patikėjimo teise priklausanti sistemos techninė ir programinė įranga ne tik saugoma, bet ir naudojama trečiųjų šalių – viešojo judriojo telefono ryšio operatorių, kad būtų užtikrintas sistemos funkcionavimas, tačiau departamentas su jomis nesudarė susitarimų dėl turto perdavimo ir naudojimo.

Taigi departamentas sistemos techninę ir programinę įrangą perdavė įdiegusiam tiekėjui saugoti ir viešojo judriojo telefono ryšio operatoriams naudoti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme¹¹ nenustatytais būdais.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, 11 541,5 tūkst. Lt vertės gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos techninę ir programinę įrangą perduodamas įdiegusiam tiekėjui ir viešojo judriojo telefono ryšio operatoriams Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nenustatytais būdais, neužtikrino, kad turtas būtų valdomas įstatymo 8¹ straipsnio 4 dalyje nustatyto viešosios teisės principu, kad sandoriai dėl valstybės ir savivaldybių turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės ir (ar) savivaldybių turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

2.2. Dėl patikėjimo teise valdomo turto

2.2.1. Dėl ministerijai pavaldžių įstaigų patikėjimo teise valdomų patalpų ir kito turto naudojimo

Nustatyta, kad ne visais atvejais Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldžios įstaigos užtikrino, kad patikėjimo teise valdomas turtas būtų naudojamas teisės aktų nustatyta tvarka.

Ugniagesių gelbėtojų mokyklos valgyklos pastato naudojimas

Ugniagesių gelbėtojų mokykla 2011 metais, įgyvendindama investicijų projektą „Ugniagesių gelbėtojų mokyklos su poligonu statyba“, rekonstravo valgyklos pastatą, esantį Miško g. 7, Valčiūnų kaime, Vilniaus rajone, už 2 000 tūkst. Lt. Pastate įrengtas 111,04 kv. m. maisto ruošimo patalpas mokykla viešo konkurso būdu 2012-01-02 išnuomojo privačiai įmonei maitinimo paslaugoms teikti.

Mokykla suteikė teisę privačiai įmonei neatlygintinai naudotis patikėjimo teise valdomomis patalpomis, jose esančiu ilgalaikiu ir trumpalaikiu turtu jos ūkinei–finansinei veiklai vykdyti:

- mokykla kartu su išnuomotomis patalpomis perdavė neatlygintinai naudotis ir tose patalpose esančią maisto gamavimo įrangą bei baldus už 165,2 tūkst. Lt;
- privati įmonė faktiškai naudojasi ir kitomis valgyklos pastate esančiomis patalpomis ir jose esančiu ilgalaikiu ir trumpalaikiu turtu, kurių mokykla neišnuomojo ir neperdavė.

¹¹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 Nr. IX-900 redakcija).

Valgyklos pastato apžiūros metu nustatyti faktai

Privati įmonė naudoja ir 3 sales, prekių pakrovimo–iškrovimo patalpą, produktų sandėlį, tambūrą, rūbinę, vestibiulį, sanitarinius mazgus, valymo inventoriaus patalpą, kabineto patalpą ir kt., kurios neįskaičiuotos į nuomojamų patalpų plotą, ir jose esančią įrangą (baldai, baras su įranga ir kt.).

Ugniagesių gelbėtojų mokykla, suteikdama teisę neatlygintinai naudotis patalpomis, neužtikrino, kad turto naudotojas kompensuotų visas faktiškai naudojamose patalpose patirtas elektros energijos, vandens ir šildymo išlaidas. Todėl mokykla privačios įmonės patirtas komunalines išlaidas apmokėjo iš valstybės biudžeto asignavimų.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavadžioms įstaigoms priklausančių patalpų ir ryšio bokštų naudojimas

Departamentui ir tarnybai pavadžios įstaigos kitiems juridiniams asmenims suteikė teisę neatlygintinai naudotis patikėjimo teise valdomu turto:

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba privačioms įmonėms suteikė teisę neatlygintinai naudotis patikėjimo teise valdomo ryšių bokšto dalimi duomenų perdavimo įrangai montuoti;
- Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldžios įstaigos Vilniaus rinktinė ir Pasieniečių mokykla pagal aptarnavimo sutartis privačioms įmonėms suteikė teisę neatlygintinai naudotis patikėjimo teise valdomomis patalpomis karštųjų gėrimų automatams įrengti.

Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo¹² 13 straipsnio 1 dalį neatlygintinai valstybės turtas gali būti perduotas tik įstatyme nurodytiems subjektams, tarp kurių nėra privačių pelno siekiančių juridinių asmenų, tokių kaip privačios įmonės.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga Marijampolės apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba be viešojo konkurso sudarė nuomos sutartį, pagal kurią išnuomojo bokšto dalį duomenų perdavimo įrangai patalpinti, todėl nesilaikė minėto įstatymo 14 punkto.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžios įstaigos Ugniagesių gelbėtojų mokykla ir Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldžios įstaigos Vilniaus rinktinė ir Pasieniečių mokykla nesilaikė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnio, nes suteikė teisę naudotis patikėjimo teise valdomu, naudojamu ir disponuojamu turto subjektui, kuriam jis negalėjo būti perduotas naudoti neatlygintinai, ir neužtikrino įstatymo 8¹ straipsnio 4 punkte nustatyto viešosios teisės principo laikymosi, kad sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turto, nustatytais atvejais ir būdais. Tokiu būdu privačioms įmonėms suteikė teisę neatlygintinai naudotis valstybės turto ir joms gauti naudą bei negavo pajamų už turto nuomą.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga Marijampolės apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba be viešojo konkurso išnuomojo patikėjimo teise valdomą turto, todėl nesilaikė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 punkto.

Ugniagesių gelbėtojų mokykla, apmokėjusi privačios įmonės patirtas komunalines išlaidas iš

¹² Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 Nr. IX-900 redakcija).

valstybės biudžeto asignavimų, neužtikrino racionalaus ir taupaus lėšų naudojimo, kaip nustato Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punktas.

Audito metu pateikus pastabas, Vilniaus rinktinė ir Pasieniečių mokykla nutraukė aptarnavimo sutartis su privačiomis įmonėmis.

2.2.2. Dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų valdymo

Vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos valdo 66 tarnybinius butus (tarnybines gyvenamąsias patalpas). 14 tarnybinių butų nebenaudojami, iš jų penkis pasiūlyta įtraukti į atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą¹³. Iš 52 apgyvendintų butų 16-oje gyvena asmenys, jau nedirbantys vidaus reikalų sistemoje, o 12-oje – neturintys pareigūnų statuso, bet dirbantys vidaus reikalų sistemoje.

2011 m. rugpjūčio 24 d. įsigaliojo naujos redakcijos Valstybės ir savivaldybių gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašas¹⁴, pagal kurį pasikeitė gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarka. Vidaus reikalų ministerijai, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldžios įstaigos neteisingai taikė aprašo reikalavimus ir neperskaičiavo mokesčio už 22-iejų patikėjimo teise priklausančių tarnybinių gyvenamųjų patalpų nuomą. Tokiu būdu Vidaus reikalų ministerijai pavaldžios įstaigos 2011–2013 m. laikotarpiu negavo 23,6 tūkst. Lt pajamų.

Tarnybinių butų nuomos mokesčio apskaičiavimas

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas netaikė savivaldybės teritoriją įvertinančio koeficiento¹⁵, dėl to už 3 tarnybinių butų nuomą 2011–2013 metais negavo 15 tūkst. Lt nuomos mokesčio;
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžios įstaigos Utenos ir Klaipėdos apskričių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos netaikė savivaldybės teritoriją įvertinančio koeficiento¹⁶, dėl to už 10 tarnybinių butų nuomą 2011–2013 metais negavo 1,6 tūkst. Lt nuomos mokesčio;
- Vadovybės apsaugos departamentas netaikė savivaldybės teritoriją įvertinančio koeficiento¹⁷, dėl to už 1 tarnybinio buto nuomą 2011–2013 metais negavo 2,1 tūkst. Lt nuomos mokesčio;
- Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldi įstaiga Pagėgių rinktinė, vietoj savivaldybės teritoriją įvertinančio koeficiento taikė nekilnojamojo turto masinio vertinimo duomenų ir vietovės pataisos koeficientą¹⁸, dėl to už 1 tarnybinio buto nuomą 2011–2013 metais negavo 1,6 tūkst. Lt nuomos mokesčio;
- Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldi įstaiga Pakrančių apsaugos rinktinė vietoj savivaldybės teritoriją įvertinančio koeficiento taikė nekilnojamojo turto masinio vertinimo duomenų ir vietovės pataisos koeficientą¹⁹, dėl to už 7 tarnybinių butų nuomą 2011–2013 metais negavo 3,3 tūkst. Lt nuomos mokesčio.

¹³ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-10-10 nutarimu Nr. 1082 „Dėl atnaujinamo Valstybės nekilnojamojo turto sąrašo sudarymo taisyklių patvirtinimo“.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-25 nutarimas Nr. 472 „Dėl Valstybės ir savivaldybių gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2011-08-17 nutarimo Nr. 906).

¹⁵ Ten pat, 4 p.

¹⁶ Ten pat, 4 p.

¹⁷ Ten pat, 4 p.

¹⁸ Patvirtinta Valstybinės įmonės Registrų centro direktoriaus 2012-12-18 įsakymu Nr. V-357.

¹⁹ Ten pat.

Vidaus reikalų ministerijai, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldžios įstaigos nesilaikė Tarnybinių gyvenamųjų patalpų naudojimo ir apskaitos tvarkos aprašo²⁰, nes be vadovo sprendimo suteikė teisę iš statutinių pareigų atleistam valstybės tarnautojui ir toliau gyventi tarnybiniame bute, su tarnybiniuose butuose gyvenančiais nuomininkais nesudarė nuomos sutarčių, o, pasikeitus nuomos mokesčiui, nekeitė sutarčių sąlygų. Tokiu būdu leido naudotis tarnybinėmis patalpomis be teisinio pagrindo ir negavo su tarnybinių butų nuoma susijusių pajamų.

Tarnybinių butų nuomos sutartys

- Vadovybės apsaugos departamentas nesiėmė veiksmų, kad būtų nutraukta tarnybinio buto, esančio Sapiegos g. 5–15, Vilniuje, nuomos sutartis su darbuotoju, kuris 2012-11-21 atleistas iš statutinių pareigų, ir suteikė šias patalpas be vadovo sprendimo.
- Pakrančių apsaugos rinktinė nesudarė nuomos sutarties su tarnybiniame bute, esančiame Šaipių k., Kretingalės sen., Klaipėdos r., gyvenančiu buvusiu vidaus reikalų sistemos darbuotoju, ir dėl to negavo pajamų už nuomą.
- Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba nesudarė nuomos sutarties su buvusiu darbuotoju. Pažymėtina, kad nuomininkas moka nuomos mokesį.
- Pakrančių apsaugos rinktinė, pasikeitus gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčiui, nekeitė nuomos sutarčių, nors darbuotojai mokėjo didesnę nuomos mokesį.

Vidaus reikalų ministerijai, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas ir jam pavaldžios įstaigos, Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldžios įstaigos laiku neperskaičiavo nuomos mokesčio už tarnybinių gyvenamųjų patalpų nuomą pagal Valstybės ir savivaldybių gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarkos apraše nustatytą apskaičiavimo tvarką ir dėl to negavo 23,6 tūkst. Lt pajamų, kurias galėjo panaudoti programų vykdymo tikslams įgyvendinti.

Taip pat be vadovo sprendimo suteikė teisę iš statutinių pareigų atleistam valstybės tarnautojui ir toliau gyventi tarnybiniame bute, su tarnybiniuose butuose gyvenančiais nuomininkais nesudarė nuomos sutarčių, o, pasikeitus nuomos mokesčiui, nekeitė sutarčių sąlygų. Taigi įstaigos nesivadovavo Tarnybinių gyvenamųjų patalpų naudojimo ir apskaitos tvarkos aprašu ir leido naudotis tarnybinėmis patalpomis be teisinio pagrindo bei negavo su tarnybinių butų nuoma susijusių pajamų.

Vadovybės apsaugos departamentas, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, Utenos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, Pagėgių ir Pakrančių apsaugos rinktinės audito metu informavo, kad ėmėsi priemonių dėl nuomos mokesčio perskaičiavimo, sutarčių pakeitimo ir lėšų sugrąžinimo į valstybės biudžetą.

2.3. Dėl viešųjų pirkimų vykdymo ir sutarčių sudarymo

2.3.1. Dėl saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo ir bendrojo naudojimo tinklo viešųjų pirkimų procedūrų

Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklas yra TCP/IP protokolu pagrindu veikiantis tinklas, atskirtas nuo bendrojo naudojimo tinklų. Šio tinklo paslaugos perkamos vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo²¹ nuostata, kad perkant paslaugas viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimai

²⁰ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-07-11 nutarimu Nr. 878, 2, 6 ir 7 p.

²¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 Nr. X-471 redakcija), 10 str. 2 d. 8 p.

netaikomi paslaugų pirkimams, kai juos perkančioji organizacija atlieka iš kitos perkančiosios organizacijos arba iš perkančiųjų organizacijų asociacijos, turinčių tokioms paslaugoms teikti išimtinę teisę, suteiktą teisės akto, atitinkančio Europos Sąjungos steigiamąsias sutartis.

Vidaus reikalų ministerijai pavaldi įstaiga Informatikos ir ryšių departamentas yra Vidaus reikalų telekomunikacinio tinklo tvarkytojas ir centralizuotai teikia ministerijai ir jai pavaldžioms įstaigoms, prijungtoms prie telekomunikacinio tinklo (žr. 3 priedą), saugaus duomenų perdavimo tinklo ir bendrojo naudojimo tinklo paslaugas. Dalis ministerijai pavaldžių įstaigų – Lietuvos Respublikos ginklų fondas, Vadovybės apsaugos departamentas, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Viešojo saugumo tarnyba, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas ir jam pavaldžios įstaigos saugaus duomenų perdavimo tinklo paslaugas perka savarankiškai.

Informatikos ir ryšių departamentas ir kitos ministerijai pavaldžios įstaigos, atliekančios decentralizuotus saugaus duomenų perdavimo tinklo paslaugų pirkimus, sudarė sutartis su valstybės įmone „Infostruktūra“, taikydamos Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytą viešųjų pirkimų išimtį. Nustatyta, kad valstybės įmonės teikiamos saugaus tinklo paslaugos faktiškai apima ir bendrojo naudojimo tinklo paslaugas ir taip sudaroma galimybė vidaus reikalų sistemos įstaigoms naudotis viešuoju tinklu (internetu).

Pavyzdžiai

- Informatikos ir ryšių departamentas sudarė 2013-01-02 sutartį Nr. VNT9532/S1/(6-5)15R-3 su VĮ „Infostruktūra“ dėl saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo R ir E srityje paslaugų. Saugaus tinklo E sritis skirta duomenų mainams tarp institucijų, iš kurių gaunami duomenys šifruotų duomenų kanalais per bendrojo naudojimo duomenų perdavimo tinklus. Taigi kartu su saugaus tinklo paslaugomis įsigijo ir bendro naudojimo tinklo paslaugas.
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžios įstaigos Vilniaus, Panevėžio ir Marijampolės apskričių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos, Visagino ir Specialioji priešgaisrinės gelbėjimo valdybos, Ugniagesių gelbėtojų mokykla 2013 metais sudarė sutartis su VĮ „Infostruktūra“ dėl saugaus valstybinio duomenų perdavimo paslaugų. Pagal sutartis valstybės įmonė faktiškai teikia ir bendro naudojimo tinklo paslaugas.
- Ministerijai pavaldžios įstaigos Lietuvos Respublikos ginklų fondas, Vadovybės apsaugos departamentas, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžios įstaigos Klaipėdos, Šiaulių, Telšių, Kauno, Utenos, Alytaus, Tauragės apskričių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos, Mažeikių objektinė priešgaisrinė gelbėjimo valdyba ir Elektrėnų priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba 2013 metais iš VĮ „Infostruktūra“ pagal ankstesniais metais sudarytas sutartis įsigijo saugaus valstybinio duomenų perdavimo paslaugas, kurios faktiškai apima ir bendrojo naudojimo tinklo paslaugas.

Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų teikimo taisyklės²² reglamentuoja prijungimo prie tinklo ir jo paslaugų teikimo tvarką. Taisyklėse pateikiamas baigtinis saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų sąrašas, kuris neapima bendrojo naudojimo tinklo paslaugų, todėl joms netaikoma Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta išimtis ir joms įsigyti turi būti taikomos įstatyme nustatytos pirkimo procedūros, nepriklausomai nuo to, ar jos perkamos kartu su saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugomis. Taigi ministerijai pavaldžios įstaigos, 2013 metais iš VĮ „Infostruktūra“ įsigydamos saugaus tinklo paslaugas, faktiškai įsigijo bendrojo naudojimo tinklo paslaugas, kurioms netaikė įstatyme nustatytų pirkimo procedūrų.

²² Patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004-05-14 įsakymu 1V-167, 18 p.

Įvertinę Vidaus reikalų ministerijai pavaldžių įstaigų 2013 m. vykdytus saugaus duomenų perdavimo tinklo ir bendrojo naudojimo tinklo pirkimus nustatėme, kad VĮ „Infostruktūra“, pagal saugaus duomenų perdavimo tinklo paslaugų sutartis teikdama bendrojo naudojimo tinklo paslaugas, sudarė sąlygas vidaus reikalų sistemos įstaigoms pirkti bendrojo naudojimo tinklo paslaugas be viešųjų pirkimų procedūrų, nustatytų Viešųjų pirkimų įstatyme.

2.3.2. Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų atliekamų viešųjų pirkimų procedūrų

Vidaus reikalų ministerija pavaldžiai įstaigai Turto valdymo ir ūkio departamentui suteikė teisę atlikti vidaus reikalų sistemos centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas dėl vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse veikiančių perkančių organizacijų pirkimų. Dalis ministerijai pavaldžių įstaigų ir ministro valdymo srities įstaigų – Medicinos centras, Trakų medicininės reabilitacijos centras, Viešojo saugumo tarnyba, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas ir jam pavaldžios įstaigos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir jai pavaldžios įstaigos, Lietuvos Respublikos ginklų fondas, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba ir Vadovybės apsaugos departamentas viešųjų pirkimų procedūras atlieka savarankiškai. Nustatyta, kad 2013 metais kai kurios šių įstaigų, pirkdamos prekių, paslaugų ar darbų, kai kuriais atvejais pirkimo procedūras atliko nesilaikydamos viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

Papildomų statybos darbų įsigijimas

Ugniagesių gelbėtojų mokykla supaprastinto atviro konkurso būdu 2012-08-06 sudarė Projektavimo paslaugų ir statybos rangos darbų sutartį²³ dėl ugniagesių gelbėtojų specialaus fizinio – profesinio parengimo komplekso su baseinu narams mokytį projektavimo paslaugų ir rekonstravimo darbų, sutarties kaina – 10 296,1 tūkst. Lt.

Ugniagesių gelbėtojų mokykla 2013 metais pirkė papildomų darbų už 511,3 tūkst. Lt. Už 12,5 tūkst. Lt buvo perkami darbai dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, paaiškėjus, kad reikia papildomų darbų, neįrašytų į sudarytą pirkimo sutartį, tačiau be kurių negalima užbaigti sutarties vykdymo ir užsakovo iniciatyva už 498,8 tūkst. Lt buvo perkami nenumatyti sutartyje darbai. Papildomi darbai buvo perkami pagal sutartyje²⁴ nustatytą darbų pirkimų tvarką, kai sutarties statybos darbų kainai kartu su papildomais darbais neviršijus statinio statybos skaičiuojamosios kainos (nustatytos vadovaujantis STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“), koreguojama sutarties kaina pagal sutartyje nustatytą kainodarą, o ne perkami atliekant viešųjų pirkimų procedūras. Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikoje²⁵ nurodyta, kad toks sutarties kainos koregavimo būdas galimas, kai perkančioji organizacija įsigyja darbus pagal statybos projektą. Todėl mokykla, kartu įsigydama projektavimo ir statybos rangos darbus, neteisingai nustatė ir taikė papildomų darbų pirkimų tvarką.

Kadangi šalių teisiniai santykiai, susiklostę supaprastinto atviro konkurso pagrindu, patenka į supaprastintų pirkimų teisinio reguliavimo sritį, jiems taikoma Viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 7 dalis.

²³ Projektavimo ir statybos darbų rangos 2012-08-06 sutartis Nr. 2012/08/06-01.

²⁴ Ten pat, 10.2.4 p.

²⁵ Patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-02-25 įsakymu Nr. 1S-21 (2011-08-01 įsakymo Nr. 1S-105 redakcija), 30 p.

Viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 7 dalies 1 punktą

Neskelbiant apie pirkimą taip pat gali būti perkami darbai, kai:

- dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, paaiškėja, kad reikia papildomų darbų, neįrašytų į sudarytą pirkimo sutartį, tačiau be kurių negalima užbaigti sutarties vykdymo. Tokia pirkimo sutartis gali būti sudaroma tik su tuo tiekėju, su kuriuo buvo sudaryta pradinė pirkimo sutartis, o jos ir visų kitų papildomai sudarytų pirkimo sutarčių kaina neturi viršyti 30 procentų pradinės pirkimo sutarties kainos;
- perkant iš esamo tiekėjo naujas paslaugas ar darbus, tokius pat, kokie buvo pirkti pagal ankstesnę pirkimo sutartį, su sąlyga, kad ankstesnioji sutartis buvo sudaryta skelbiant apie pirkimą ir kurį skelbiant buvo atsižvelgta į tokių papildomų pirkimų vertę, galimybė pirkti papildomai buvo nurodyta pirkimo skelbime, o visi minimi pirkimai skirti tam pačiam projektui vykdyti. Papildomų pirkimų metu sudaromų pirkimo sutarčių trukmė negali būti ilgesnė kaip 3 metai skaičiuojant nuo pradinės pirkimo sutarties sudarymo momento.

Ugniagesių gelbėtojų mokykla, įsigijusi projektavimo ir statybos rangos darbus, papildomiems sutartyje nenumatytiems darbams įsigyti privalėjo vykdyti viešojo pirkimo procedūras. Taigi mokykla be viešojo pirkimo procedūrų įsigijo 511,3 tūkst. Lt sutartyje nenumatytų darbų.

Pirkimo sutarčių atitiktis pirkimo sąlygoms

Vadovybės apsaugos departamentas, Pakrančių apsaugos rinktinė ir Ugniagesių gelbėtojų mokykla, sudarydami viešųjų pirkimų sutartis, pakeitė laimėjusio tiekėjo derybų protokole ar po derybų pateiktame galutiniame pasiūlyme nurodytą galutinę derybų kainą ir pirkimo dokumentuose bei pasiūlyme nustatytas pirkimo sąlygas. Įstaigos, pakeitusios pirkimo sąlygas, nesivadovavo Viešųjų pirkimų įstatymo²⁶ 18 straipsnio 3 dalimi ir įstaigų patvirtintomis Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis. Taigi jos įsigijo ne visos apimties paslaugas, tiekėjui sumokėjo už negautas prekes, be to, tikėtina, kad darbus gali įsigyti brangiau.

Pirkimo sutartyse pakeistos pirkimo sąlygos

- Pakrančių apsaugos rinktinė, 2012 metais vykdydama investicijų projektą „Pakrančių apsaugos rinktinės (Gintaro g. 1 Klaipėda) garažų rekonstravimas, lauko inžinerinių tinklų tiesimas ir sklypo sutvarkymas (I-as etapas)“ pirkė statybos darbus. Rinktinė 2012-12-11 statybos darbų sutartyje nurodė 2,7 mln. Lt darbų kainą ir taip pakeitė laimėjusio tiekėjo pasiūlyme nurodytą 2,5 mln. Lt galutinę derybų kainą²⁷.
- Ugniagesių gelbėtojų mokykla, vykdydama automobilinio kuro pirkimą, su tiekėju sudarytos 2013-04-11 sutarties 2 punkte nurodė, kad tiekėjas pagal korteles aptarnauja visose tiekėjo prekės ženklų pažymėtose degalinėse Lenkijoje iki 2013-07-01, o pirkimo dokumentuose ir tiekėjo pasiūlyme nurodoma, kad tiekėjas pagal korteles aptarnauja visose tiekėjo prekės ženklų pažymėtose degalinėse Lenkijoje 12 mėnesių nuo sutarties įsigaliojimo dienos, t. y. turėjo aptarnauti iki 2014-04-11²⁸.
- Vadovybės apsaugos departamentas, vykdydamas Bagažo kontrolės rentgeno prietaisų pirkimą, su tiekėju sudarytos sutarties 3.1 punkte numatė sumokėti tiekėjui visą 380,6 tūkst. Lt sumą avansu, nors pirkimo dokumentuose ir tiekėjo pasiūlyme jis nebuvo nurodytas²⁹.

²⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 Nr. X-471 redakcija).

²⁷ Pakrančių apsaugos rinktinės vado 2012-04-23 įsakymu Nr. 10-191 patvirtintos Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, 59 p.

²⁸ Ugniagesių gelbėtojų mokyklos viršininko 2012-05-16 įsakymu Nr. 43 patvirtintos Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, 84 p.

²⁹ Vadovybės apsaugos departamento vado 2008-10-27 įsakymu V-294 patvirtintos Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, 82 p.

Pirkimo sąlygose pirkimo objektui nustatyti reikalavimai

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžios įstaigos, vykdydamos viešuosius pirkimus, pirkimo sąlygose nustatė pirkimo objektui neproporcingus reikalavimus.

Pirkimo sąlygose nustatyti neproporcingi pirkimo objektui reikalavimai

- Ugniagesių gelbėtojų mokykla vykdyto civilinės saugos mokomųjų filmų sukūrimo ir gamybos paslaugų pirkimo sąlygų 4.11 punkte nurodė kvalifikacinį reikalavimą dalyviui turėti pakankamai apyvartinių lėšų sutartiniams įsipareigojimams įvykdyti – ne mažiau kaip 200 tūkst. Lt, kai numatoma pirkimo vertė 400 tūkst. Lt. Perkančioji organizacija pateikė pagrindimą, kad paslaugų tiekėjui apie 90 proc. sutartyje numatytų lėšų pagal sutarties sąlygas bus apmokėta tik po paslaugų atlikimo per 90 dienų (po mokomųjų filmų perdavimo užsakovui ir sąskaitos-faktūros pateikimo) ir sutartyje nenumatytas avansinis mokėjimas, todėl tiekėjas, neturėdamas apyvartinių lėšų, nesugebės įvykdyti sutartinių įsipareigojimų visa apimtimi ir nustatytu laiku. Įvertinę pirkimo komisijos pagrindimą manome, kad pirkimo sąlygose nustatyti ilgi atsiskaitymo terminai nėra pakankamas pagrindas nustatyti aukštesnio lygio finansinį reikalavimą.
- Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, vykdydama žemės sklypų, esančių Šilutės r. sav., Šilutės sen., Šilutės m., Lietuvininkų g. 22 ir Lietuvininkų g. 22A, detaliojo plano rengimo paslaugų pirkimą, patvirtintose pirkimo sąlygose nustatė kvalifikacinį reikalavimą – tiekėjui turėti pakankamai apyvartinių lėšų sutartiniams įsipareigojimams vykdyti – ne mažiau kaip 30 tūkst. Lt, kai numatoma pirkimo vertė 50 tūkst. Lt. Manome, kad detaliojo plano parengimo paslaugų specifiškai nereikalauja turėti tiek apyvartinių lėšų.

Kvalifikacinis reikalavimas dalyviui turėti pakankamai apyvartinių lėšų sutartiniams įsipareigojimams vykdyti nenustatytas Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinėse rekomendacijose³⁰. Jų 4 punkte nurodyta, kad perkančioji organizacija gali nustatyti ir kitokius kvalifikacijos kriterijus ar jų reikšmes, tačiau tik neprieštaraujančius Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatoms, ir kiekvieno pirkimo atveju turėtų atsižvelgti į pirkimo objekto specifišką, apimtį, įvertinti kiekvieno kriterijaus tikslingumą.

Tokie įstaigų konkursų sąlygose nustatyti reikalavimai neužtikrino Viešųjų pirkimų įstatymo³¹ 32 straipsnio 2 dalies reikalavimų laikymosi, nes perkančiųjų organizacijų nustatyti dalyvių kvalifikacijos reikalavimai dirbtinai riboja konkurenciją.

Pirkimo sąlygų pritaikymas vieninteliui tiekėjui

Vadovybės apsaugos departamentas patvirtino techninę specifikaciją, kurios reikalavimus atitiko tik vienintelio gamintojo prekė, taip pat patvirtino pirkimo sąlygų reikalavimą pateikti gamintojo atstovavimo dokumentą. Tai sudarė sąlygas pirkime dalyvauti vieninteliui tiekėjui.

Konkurenciją ribojanti techninė specifikacija ir pirkimo sąlygų reikalavimas

Vadovybės apsaugos departamento viešojo pirkimo komisija, vykdydama 470 tūkst. Lt vertės arkinų metalo detektorių pirkimą, patvirtino techninę specifikaciją pagal gamintojo CEIA detektorių „PMD2 Plus“ technines savybes. Pirkimo sąlygose numatė reikalavimą pateikti siūlomos įrangos gamintojo arba jo oficialaus atstovo raštišką patvirtinimą, kad tiekėjas turi teisę prekiauti siūloma įranga Lietuvos Respublikos teritorijoje. Nustatyta, kad konkurse dalyvavęs ir jį laimėjęs tiekėjas yra vienintelis gamintojo atstovas Baltijos šalyse.

³⁰ Patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-10-20 įsakymu Nr.15-100.

³¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 Nr. X-471 redakcija).

Tokie departamento nustatyti pirkimo sąlygų reikalavimai neužtikrino Viešųjų pirkimų įstatymo³² 25 straipsnio 2 dalies reikalavimų laikymosi, nes perkančiosios organizacijos patvirtinta techninė specifikacija neužtikrino konkurencijos ir diskriminavo kitus tiekėjus.

Tiekėjų pateiktų pasiūlymų vertinimas

Vadovybės apsaugos departamento ir Ugniagesių gelbėtojų mokyklos pirkimo komisijos, vertindamos tiekėjų pasiūlymus, neprašė patikslinti ar paaiškinti pateiktus neišsamius duomenis apie kvalifikaciją, o pripažino, kad kvalifikacija atitinka pirkimo dokumentuose keliamus reikalavimus. Tiekėjui pateikus pasiūlymą, neatitinkantį pirkimo sąlygų reikalavimų, prašė pakeisti pasiūlymo esmę: padaryti pakeitimus, dėl kurių pirkimo sąlygų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas tapo atitinkantis pirkimo sąlygas. Tokiu būdu sudariusios sąlygas pirkimus laimėti konkreitiems tiekėjams, įstaigos nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo³³ 32 straipsnio 5 dalies, 39 straipsnio 1 dalies ir įstaigų patvirtintų Supaprastintų pirkimų taisyklių reikalavimų.

Tiekėjų pasiūlymų vertinimas

- Vadovybės apsaugos departamento vykdyto 470 tūkst. Lt vertės arkinių metalo detektorių pirkimo konkursą laimėjęs tiekėjas pateikė neišsamius duomenis apie kvalifikacijos atitiktį pirkimo sąlygų reikalavimui turėti ne mažiau kaip du specialistus, turinčius teisę ir reikiamą kvalifikaciją techniškai prižiūrėti, remontuoti ir teikti garantinį aptarnavimą siūlomai įrangai. Pirkimo komisija neprašė patikslinti pasiūlymo ir pripažino, kad pasiūlymas atitinka pirkimo dokumentuose keliamus reikalavimus.
- Vadovybės apsaugos departamento vykdyto 380,6 tūkst. Lt vertės bagažo kontrolės rentgeno prietaisų pirkimo konkursą laimėjęs tiekėjas pateikė neišsamius duomenis apie kvalifikacijos atitiktį pirkimo sąlygų reikalavimams, kad tiekėjas per pastaruosius 5 metus turi turėti patirtį prekiaujant bagažo kontrolės rentgeno prietaisais ir būtų įvykdęs bent vieną ar kelias panašias sutartis, kurių bendra vertė ne mažesnė kaip 750 tūkst. Lt, turėtų patirtį techniškai prižiūrint ir profilaktiškai aptarnaujant prietaisus, būtų įvykdęs bent tris prietaisų aptarnavimo sutartis. Pirkimo komisija neprašė tiekėjo patikslinti pasiūlymo ir pripažino, kad pasiūlymas atitinka pirkimo dokumentuose keliamus reikalavimus.
- Ugniagesių gelbėtojų mokyklos vykdyto 398,1 tūkst. Lt vertės civilinės saugos mokomųjų filmų sukūrimo ir gamybos paslaugų pirkimo komisija neatmetė tiekėjo pasiūlymo, o jo prašė pateikti naują dalyvio sąžiningumo deklaraciją, todėl pirkimo sąlygų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas tapo atitinkantis pirkimo sąlygų reikalavimus³⁴.

Pirkimo vertės nustatymas

Ugniagesių gelbėtojų mokykla neteisingai taikė Viešųjų pirkimų įstatymo³⁵ 9 straipsnyje reglamentuotas numatomo pirkimo vertės skaičiavimo taisykles ir pirkimo pradžioje nenustatė ar neteisingai nustatė numatomą pirkimo vertę, dėl to pasirinko netinkamą pirkimo būdą.

Numatomų pirkimo verčių nustatymas

- Ugniagesių gelbėtojų mokykla, vykdamą investicijų projekto „Ugniagesių gelbėtojų mokyklos su poligonu“ 2012–2013 m. etapą, atliko ugniagesių gelbėtojų specialaus fizinio–profesinio parengimo komplekso su baseinu narams mokyti projektavimo paslaugų ir statybos darbų

³² Ten pat.

³³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 Nr. X-471 redakcija).

³⁴ Ugniagesių gelbėtojų mokyklos viršininko 2012-05-16 įsakymu Nr. 43 patvirtintos Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, 68 ir 69.3 p.

³⁵ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 Nr. X-471 redakcija).

pirkimą. Pirkimo pradžioje nenustačiusi numatomos pirkimo vertės, mokykla supaprastinto atviro konkurso būdu įsigijo 10 296,1 tūkst. Lt vertės darbus. Įvertinus įvykdyto pirkimo vertę, nustatyta, kad buvo pasirinktas tinkamas pirkimo būdas.

- Ugniagesių gelbėtojų mokykla, vykdydama investicijų projektą „Įrangos ir priemonių valstybinei priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai įsigijimas“, 2013 metais apklausos būdu įsigijo ugniagesio apsauginę aprangą už 106,9 tūkst. Lt su PVM. Po sutarties sudarymo per 12 mėnesių apklausos būdu buvo vykdytas dar vienas to paties tipo prekių pirkimas ir sudaryta pirkimo sutartis už 91,6 tūkst. Lt su PVM. Abiejų sutarčių bendra vertė viršijo Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių³⁶ 129 punkte nurodytą 121 tūkst. Lt su PVM sumą, todėl mokykla turėjo pirkimą atlikti supaprastinto atviro konkurso būdu. Pagal Viešųjų pirkimų įstatymo³⁷ 9 straipsnio 6 dalį numatomo pirkimo vertė yra faktinė perkamų prekių ar paslaugų to paties tipo pirkimo sutarčių, sudarytų per ankstesnius finansinius metus arba per pastaruosius 12 mėnesių, vertė ar bendra visų perkamų prekių ar paslaugų to paties tipo pirkimo sutarčių, sudarytų per 12 mėnesių nuo pirmojo prekių pristatymo ar per pirkimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu jis yra ilgesnis kaip 12 mėnesių, numatoma vertė.

Įvertinę Vidaus reikalų ministerijai pavaldžių ir jos valdymo srities įstaigų 2013 metais vykdytus decentralizuotus prekių, paslaugų ir darbų viešuosius pirkimus, nustatėme sisteminius teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, pažeidimus. Kai kurios įstaigos pirko papildomus statybos darbus be viešųjų pirkimų procedūrų, sutartyje nurodė didesnę darbų kainą ir taip pakeitė laimėjusio tiekėjo pasiūlymo derybų protokole ir po derybų pateiktame galutiniame pasiūlyme nurodytą galutinę derybų kainą ir kitas pirkimo sąlygas, pirkimo sąlygose nustatė pirkimo objektui neproporcingus reikalavimus ir taip dirbtinai apribojo konkurenciją, patvirtino techninę specifikaciją ir pirkimo sąlygas, neužtikrinančias konkurencijos, ir taip sudarė sąlygas pirkime dalyvauti vieninteliui tiekėjui. Kai kurios įstaigos, tiekėjams pateikus neišsamius duomenis apie kvalifikacijos atitikimą pirkimo sąlygų keliamiems reikalavimams, neprašė patikslinti ar paaiškinti jų pateiktus duomenis, tiekėjui pateikus pirkimo sąlygų reikalavimų neatitinkantį pasiūlymą, prašė padaryti pakeitimus, dėl kurių pirkimo sąlygų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas tapo juos atitinkančiu, ir tokiu būdu sudarė sąlygas pirkimus laimėti konkretiems tiekėjams. Kai kurios įstaigos pirkimo pradžioje nenustatė ar neteisingai nustatė numatomą pirkimo vertę ir dėl to pasirinko netinkamą pirkimo būdą. Įstaigos neužtikrino įstatymų, kitų teisės aktų laikymosi, taigi nesilaikė Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 2 punkto, ir neužtikrino, kad būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų, kaip nustatyta Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje.

2.3.3. Dėl ginkluotės, skirtos perparduoti, pirkimo procedūrų

Vidaus reikalų ministerijai pavaldus Lietuvos Respublikos ginklų fondas, taikydamas mažos vertės pirkimo būdus, 2013 metais iš užsienio tiekėjų už 1 547,4 tūkst. Lt pirko ginkluotės, skirtos perparduoti. Ginkluotė perkama vadovaujantis Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme³⁸ ir Ginklų fondo direktoriaus patvirtintose Mažos vertės pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, vykdymo taisyklėse³⁹ nurodytomis pirkimo procedūromis.

³⁶ Patvirtinta Ugniagesių gelbėtojų mokyklos viršininko 2012-05-16 įsakymu Nr. 43.

³⁷ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 Nr. X-471 redakcija).

³⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas, 2011-06-21 Nr. XI-14941.

³⁹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos ginklų fondo direktoriaus 2011-10-06 įsakymu Nr. 1A-81.

Įvertinę Ginklų fondo 2013 metais vykdytus ginkluotės pirkimus, nustatėme sisteminius Mažos vertės pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, vykdymo taisyklių pažeidimus. Ginklų fondas neatliko visų pirkimo taisyklėse numatytų pirkimo procedūrų (žr. 4 priedą).

Audito metu Ginklų fondas informavo, kad inicijavo Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo pakeitimus dėl pirkimų išimčių Ginklų fondui suteikimo ir 2014 metais patvirtino ginkluotės, skirtos parduoti fiziniams ir juridiniams asmenims, pirkimų taisyklės⁴⁰, kuriose reglamentuojama išskirtinai ginkluotės, skirtos perparduoti, pirkimų vykdymo tvarka.

Lietuvos Respublikos ginklų fondas, vykdydamas pirkimus pagal Mažos vertės, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, vykdymo taisyklės, atliko ne visas pirkimo taisyklėse nustatytas pirkimo procedūras, todėl neužtikrino, kad ginkluotė būtų perkama laikantis teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, kaip nustato Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 2 punktas.

2.4. Dėl priemonių mokėjimo

Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžios įstaigos 2013 metais priemonėms išmokėti panaudojo 2 761,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, iš kurių 583,7 tūkst. Lt panaudojo ministerijai pavaldi įstaiga Viešojo saugumo tarnyba.

Viešojo saugumo tarnyba statutiniams ir karjeros valstybės tarnautojui skyrė ir mokėjo priemokas už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, kai yra padidėjęs darbų mastas, atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės, nesilaikydama:

- Vidaus tarnybos statuto⁴¹ 38 straipsnio 1 dalies 3 punkto, Valstybės tarnybos įstatymo⁴² 26 straipsnio 3 dalies reikalavimų, nes valstybės tarnautojams paskirtų priemonių dydžiai viršijo teisės aktuose nustatytą 60 proc. pareiginės algos dydį. Todėl tarnyba 14 darbuotojų išmokėjo apie 1,8 tūkst. Lt daugiau, negu priklausė.
- Vidaus tarnybos statuto 38 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir Valstybės tarnybos įstatymo 26 straipsnio 2 dalimi, nes valstybės tarnautojams priemokas mokėjo ilgiau kaip vienerius metus nuo jos paskyrimo. Jei valstybės tarnautojui ilgiau negu vienerius metus tenka dirbti nurodytomis sąlygomis, laikoma, kad jos įgavo nuolatinį pobūdį. Šiuo atveju papildomas valstybės tarnautojo pareigybės aprašymas.

Viešojo saugumo tarnyba neteisingai taikė Vidaus tarnybos statutą ir Valstybės tarnybos įstatymą ir darbuotojams skyrė ir išmokėjo 1,8 tūkst. Lt didesnes priemokas, negu priklausė, priemokas mokėjo ilgiau negu vienerius metus nuo jų paskyrimo.

⁴⁰ Patvirtinta Lietuvos Respublikos ginklų fondo direktoriaus 2014-03-21 įsakymu N. 1A-13.

⁴¹ Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto patvirtinimo įstatymas, 2003-04-29 Nr. IX-1538.

⁴² Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (2002-04-23 Nr. IX-855 redakcija).

3. KITI PASTEBĖJIMAI

3.1. Dėl neteisėtų atleidimų

2013 metais Vilniaus apygardos administracinis ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismai panaikino vidaus reikalų ministro įsakymus ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktorių iš pareigų atleido teismo sprendimu, o pavaduotoją grąžino į jo eitas pareigas.

Teismų sprendimai ir nutartys

- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktorius vidaus reikalų ministro 2012-02-15 įsakymu Nr. 1TE-33 atleistas iš pareigų, nes 2012-02-14 įsakymu Nr. IV-136 panaikintas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2012-12-05 sprendimu ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2013-09-23 nutartimi panaikino abu vidaus reikalų ministro įsakymus ir direktorių iš pareigų atleido teismo sprendimu nuo 2012-11-08.
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktoriaus pavaduotojas vidaus reikalų ministro 2012-02-15 įsakymu Nr. 1TE-34 atleistas iš pareigų, nes 2012-02-14 įsakymu Nr. IV-137 panaikintas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2012-09-25 sprendimu panaikino abu vidaus reikalų ministro įsakymus ir pavaduotoją grąžino į jo eitas pareigas.

Vilniaus apygardos administracinis teismas ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktoriaus ir jo pavaduotojo naudai priteisė iš Vidaus reikalų ministerijos ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos lėšų išėitinę išmoką, vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką, neturtinę žalą, bylinėjimosi išlaidų – 245,7 tūkst. Lt. Nuo išėitinės išmokos ir vidutinio darbo užmokesčio apskaičiuota 61,3 tūkst. Lt darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokų. 2013 metais teismų priteistoms išmokoms panaudota 286,1 tūkst. Lt Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos programos „Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas ir ikiteisminis tyrimas, mokesčių išieškojimo priemonių vykdymas“ ir 20 tūkst. Lt Vidaus reikalų ministerijos programos „Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių valstybės politikos formavimas, įgyvendinimo koordinavimas ir kontrolė“ lėšų.

Ministerija, teismams priėmus sprendimus dėl Finansinio nusikaltimo tyrimo tarnybos direktoriaus ir jo pavaduotojo neteisėtų atleidimų, nesiėmė veiksmų ginti viešą interesą. Ministerijos nuomone, nėra teisinio pagrindo reikšti ministrui reikalavimą atlyginti materialinę žalą, todėl Valstybės kontrolė, vadovaudamasi Valstybės kontrolės įstatymo 21 straipsnio 1 dalimi ir Prokuratūros įstatymo 19 straipsniu, 2014-07-11 raštu Nr. S-(40-3347)-1894 kreipėsi į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą dėl viešo intereso gynimo.

Vidaus reikalų ministerija ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba 306,1 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų panaudojo neteisėtai atleistų darbuotojų darbo užmokesčiui už priverstinės pravaikštos laiką, išėitinei išmokai, neturtinei žalai, bylinėjimosi išlaidoms, darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokoms apmokėti, o ne Vidaus reikalų ministerijos ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos funkcijoms vykdyti. Ministerija dėl neteisėtų atleidimų nesiėmė veiksmų ginti viešą interesą, todėl Valstybės kontrolė kreipėsi į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą dėl viešo intereso gynimo.

3.2. Dėl VŠĮ Viešojo administravimo institutui skirtų asignavimų panaudojimo

Vidaus reikalų ministerija 2013 metais pagal finansavimo sutartį⁴³ viešajai įstaigai Lietuvos viešojo administravimo institutui skyrė 500 tūkst. Lt įgyvendinti valstybės biudžeto asignavimų programos „Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių valstybės politikos formavimas, įgyvendinimo koordinavimas ir kontrolė“ priemonę „Rengti ir atnaujinti programas, organizuoti mokymo renginius aukščiausio lygio valstybės tarnautojams, atlikti tiriamuosius darbus“. Priemonę vykdančioms 6 darbuotojams skirta 377,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms sumokėti.

Viešoji įstaiga nepanaudotus sutartyje nurodytų darbuotojų darbo užmokesčiui skirtus valstybės biudžeto asignavimus (18,9 tūkst. Lt) panaudojo kitų, priemonės įgyvendinime nedalyvaujančių, darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms sumokėti.

Finansavimo sutartis

Ministerijos finansavimo sutarties 2 priede nurodyta, kad išlaidos darbo užmokesčiui sudaro lėšos VŠĮ Viešojo administravimo instituto direktoriaus, vyr. finansininkės, skyriaus vadovo ir trims vyr. specialistų pareigybėms apmokėti, kurių darbo užmokesčio fondas sudaro 288 tūkst. Lt, ir darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos – 89,2 tūkst. Lt. Nustatyta, kad priemonę faktiškai įgyvendino du, o ne trys vyr. specialistai, kaip nustatyta sutartyje.

Finansavimo sutarties 3.1 punkte nustatyta, kad nepanaudotų lėšų likutį viešoji įstaiga privalo grąžinti į ministerijos sąskaitą iki 2013-12-27.

Taigi viešoji įstaiga nesilaikė finansavimo sutarties 3.1 punkto ir sutaupytų 18,9 tūkst. Lt lėšų negrąžino Vidaus reikalų ministerijai. Įstaiga jas panaudojo sumokėti kitų instituto darbuotojų darbo užmokesčių ir socialinio draudimo įmokas.

Viešoji įstaiga darbuotojui sumokėjo 11,8 tūkst. Lt darbo užmokesčių iš valstybės biudžeto asignavimų, kurio apskaičiavimo teisingumo negalime nustatyti.

Valstybės biudžeto lėšų darbo užmokesčiui mokėti naudojimas

Viešosios įstaigos vyr. finansininko funkcijas (laikino nedarbingumo mėnesiais) atlikti vadovo įsakymu buvo paskirtas kitas darbuotojas, kurio darbo užmokesčiai apmokamas iš įstaigos pajamų. Atlyginimų skirtumą numatyta mokėti iš ministerijai skirtų asignavimų. Nustatyta, kad šio darbuotojo darbo laiko apskaitos žiniaraštyje nenurodoma, kiek darbo valandų dirbta pavaduojant vyr. finansininką, todėl negalima nustatyti apskaičiuotos ir išmokėtos darbo užmokesčio dalies, mokamos iš valstybės biudžeto asignavimų, teisingumo.

Finansavimo sutartyje nėra įpareigojimo viešajai įstaigai be ministerijos pareikalavimo pateikti išlaidas pagrindžiančius dokumentus. Ministerija nereikalauja pateikti išlaidas patvirtinančių dokumentų ir taip nekontroliuoja lėšų panaudojimo bei neužtikrina, kad valstybės biudžeto asignavimai būtų panaudoti pagrįstai ir vykdyti programos priemonę.

Vidaus reikalų ministerija nepakankamai kontroliuodama Lietuvos viešojo administravimo institutui skirtų lėšų panaudojimą neužtikrina, kad valstybės biudžeto asignavimai būtų panaudoti pagrįstai ir programos priemonei vykdyti, o nepanaudoti 18,9 tūkst. Lt būtų grąžinti ministerijai.

⁴³ 2013-01-30 Nr. 1S-65/SP-03.

Ministerija informavo, kad „<...> vykdančią iš biudžeto finansuojamą priemonę „Rengti ir atnaujinti programas, organizuoti mokymo renginius aukščiausio lygio valstybės tarnautojams, atlikti tiriamuosius darbus“ dalyvavo ne tik sutarties 2 priede nurodyti, bet ir kiti darbuotojai <...>. Todėl skirti asignavimai tikrai panaudoti pagal paskirtį, tačiau dėl instituto vadovybės aplaidumo ir nepakankamos ministerijos atsakingų darbuotojų kontrolės nebuvo vedami atskiri darbo laiko apskaitos žiniaraščiai arba nepakeista finansavimo sutartis, nustatant darbuotojų sąsąjas su šios priemonės vykdymu.“

3.3. Dėl ugniagesių aprūpinimo apsaugine apranga

2013 metais ugniagesių apsauginės aprangos pirkimus centralizuotai vykdė Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba. Valdyba įsigytą aprangą perduoda kitoms departamentui pavaldžioms įstaigoms. Decentralizuotai ugniagesių apsauginę aprangą įsigyja tik Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, dalį aprangos gaunanti iš centralizuotai aprūpinančios įstaigos, ir Ugniagesių gelbėtojų mokykla, įsigyta apranga aprūpinanti mokyklos kursantus.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžios įstaigos 2013 metais įsigijo ugniagesių apsauginę aprangą taikydamos nevienodus techninius reikalavimus (techninės specifikacijos palyginimas pateikiamas 5 priede). Ugniagesių gelbėtojų mokykla ir Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba taikė minimalius reikalavimus, kad perkama apranga atitiktų standartus, o tiekėjų pasiūlymus vertino pagal mažiausios kainos kriterijų. Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba tai pačiai aprangai įsigyti vykdė inovatyvius (žaliuosius) pirkimus, kad perkama apranga turi atitikti ne tik standartus, bet ir kitus reikalavimus, o tiekėjų pasiūlymus vertino pagal ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo kriterijų. Todėl valdyba įsigijo geresnės kokybės ir brangesnių prekių.

Esant tokiai ugniagesių apsauginės aprangos įsigijimų praktikai, kai įstaigos aprangą įsigyja taikydamos skirtingus techninius reikalavimus ir skirtingomis kainomis, tikslinga suvienodinti techninius reikalavimus ir apsauginę ugniagesių aprangą pirkti centralizuotai. Tokiu būdu sumažėtų pirkimo procedūrų skaičius ir būtų sutaupyta valstybės biudžeto asignavimų.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui necentralizavus ugniagesių apsauginės aprangos pirkimų, pavaldžios įstaigos apsauginę aprangą įsigyja taikydamos skirtingus techninius reikalavimus ir skirtingomis kainomis. Ugniagesių apsauginės aprangos pirkimus pavedus atlikti vienai iš departamentui pavaldžių įstaigų, sumažėtų pirkimo procedūrų skaičius ir būtų sutaupyta valstybės biudžeto asignavimų.

4. REKOMENDACIJOS

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus ir siekdami, kad Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžios įstaigos skirtus asignavimus naudotų teisėtai, rekomenduojame:

1. Kontroliuoti asignavimų, skirtų viešajai įstaigai, panaudojimą ir imtis priemonių, kad valstybės biudžeto lėšos būtų naudojamos mokėti darbo užmokestį ir socialinio draudimo įmokas priemonės įgyvendinime dalyvaujantiems darbuotojams (3.2 poskyris, 24–25 psl.).

2. Užtikrinti, kad pavaldžios įstaigos į valstybės biudžetą grąžintų negautas tarnybinių butų nuomos pajamas (2.2.2 skirsnis, 14–15 psl.).
3. Užtikrinti, kad Viešojo saugumo tarnyba į valstybės biudžetą grąžintų sumokėtas didesnes priemokas, negu nustatyta teisės aktuose (2.4 poskyris, 22 psl.).
4. Imtis priemonių, kad pagal VĮ Infostruktūra saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų sutartis būtų teikiamos tik saugaus tinklo paslaugos, o vidaus reikalų sistemos įstaigos bendrojo naudojimo tinklo paslaugas įsigytų taikydamos viešųjų pirkimų procedūras (2.3.1 skirsnis, 15–17 psl.).
5. Patvirtinti pavaldžioms įstaigoms raštuose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą ir kontroliuoti jo vykdymą (2.1–2.4 poskyriai, 9–22 psl. ir 3.3 poskyris, 25 psl.).

Rekomendacijos dėl ataskaitoje nurodytų reikšmingų dalykų, nustatytų pavaldžiose įstaigose, šioms įstaigoms buvo teiktos raštais (žr. 6 priedą). Iki audito pabaigos neįgyvendintas rekomendacijas pateikiame rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 7 priedą), kuriame jų įgyvendinimo priemones ir terminus nurodė audituoti subjektai.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Rasa Kislovskienė

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Auditas atliktas, vykdant 2013-08-01 pavedimą Nr. P-40-4

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Rasa Kislovskienė (grupės vadovas)

Zita Rimkevičienė

Daiva Latvėnienė

Dovilė Palaimienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Vidaus reikalų ministerijoje
atlikto finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
1 priedas

Ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų vykdomos programos

Programa	Asignavimai, tūkst. Lt
01.02 „Saugomų asmenų ir objektų apsaugos vykdymas“	29 522,6
01.04 „Ypatingų situacijų kontrolės, konvojavimo ir svarbių valstybės objektų apsaugos vykdymas“	48 148,3
01.05 „Valstybės Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos veiklos vykdymas“	248 769,2
01.06 „Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsauga sausumoje, teritorinėje jūroje ir Kuršių mariose, Šengeno teisyno reikalavimų išorės sienos kontrolės srityje įgyvendinimas“	174 484,2
01.09 „Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas ir ikiteisminis tyrimas, mokesčių išieškojimo priemonių vykdymas“	21 224,7
01.15 „Valstybės remiama teisėsaugos ir teisingumo institucijų pareigūnų sveikatos priežiūra ir buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pensinis aprūpinimas“	134 789,7
01.17 „Lietuvos Respublikos piliečių ir užsieniečių migracijos procesų valdymo tobulinimas“	46 624,9
01.42 „Specialaus statuso subjektų, kitų juridinių ir fizinių asmenų aprūpinimas ginklais, jų priedais, šaudmenimis bei specialiąja technika“	2 675
01.55 „Išorės sienų fondo programa“	84 421,1
01.56 „Europos grąžinimo fondo programa“	2 641,2
02.01 „Vidaus reikalų ministerijos valdymo srities valstybės politikos formavimas, įgyvendinimo koordinavimas ir kontrolė“	19 769,6
02.11 „Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) politikos įgyvendinimas ir vidaus reikalų sistemos infrastruktūros plėtra“	33 625,7
03.03 „Regionų plėtros ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos programų įgyvendinimo užtikrinimas“	338 728,3
03.53 „Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programa“	35 074,3
03.54 „Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės programa“	36 651,6
03.58 „Norvegijos finansinės paramos programa“	0

Šaltinis – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Vidaus reikalų ministerijoje
atlikto finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
2 priedas

Teisės aktai, kuriais vadovaudamiesi atlikome lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo audito procedūras ir vertinimus

Pajamų ir išlaidų srityje:

1. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas;
5. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas;
6. Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto patvirtinimo įstatymas;
7. Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas;
8. Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas;
9. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
10. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas;
11. Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas;
12. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;
13. Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymas;
14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“;
15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1458 „Dėl konkrečių Valstybės rinkliavos dydžių ir šios rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“;
16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.
17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“;
18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 5 d. nutarimas Nr. 432 „Dėl viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“;
19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 17 d. nutarimas Nr. 1391 „Dėl stipendijos mokėjimo ir materialinės paramos skyrimo vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų mokiniams tvarkos aprašo patvirtinimo“;
20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 16 d. nutarimas Nr. 1277 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos tarybai 2013 metais 2013–2014 metų veiklos plano patvirtinimo“;
21. Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2012 m. vasario 25 d. įsakymas Nr. 1S-21 „Dėl viešojo pirkimo – pardavimo sutarčių kainodaros nustatymo metodikos patvirtinimo“;

22. Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2013 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. 1S-100 „Dėl tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“;
23. Audituojamųjų įstaigų vadovų įsakymai „Dėl Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių patvirtinimo“ ir „Dėl mažos vertės pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, vykdymo taisyklių patvirtinimo“.

Turto srityje:

24. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas;
25. Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas;
26. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“;
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 5 d. nutarimas Nr. 16 „Dėl valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“;
29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 25 d. nutarimas Nr. 472 „Dėl valstybės ir savivaldybių gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
30. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimas Nr. 478 „Dėl valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“;
31. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 9 d. nutarimas Nr. 531 „Dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos patvirtinimo“;
32. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. 878 „Dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų naudojimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“;
33. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“;
34. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 14 d. nutarimas Nr. 1524 „Dėl valstybės materialiojo turto nuomos“;
35. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 3 d. nutarimas Nr. 1890 „Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos patvirtinimo“;
36. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. birželio 7 d. įsakymas Nr. D1-322/1K-206 „Dėl nuompinių už valstybės materialiojo turto nuomą, skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“;
37. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais patvirtinti Statybos techniniai reglamentai.

Kita:

38. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 21 d. nutarimas Nr. 1495 „Dėl Ginklų, A kategorijos ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamybos, ginklų taisymo, ginklų ir šaudmenų perdirdimo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“;
39. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės 2000 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 69 „Dėl techninio reglamento „asmeninės apsauginės priemonės“ patvirtinimo“;
40. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. D1-508 „Dėl produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašų, aplinkos

- apsaugos kriterijų ir aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
41. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. spalio 4 d. įsakymas Nr.1V-832 „Dėl techninių valstybės registrų (kadastrų), žinybinių registrų, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų elektroninės informacijos saugos reikalavimų patvirtinimo“;
42. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymas Nr. 1V-384 „Dėl Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų elektroninės informacijos techninių saugos reikalavimų patvirtinimo.“

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Vidaus reikalų ministerijoje
 atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 3 priedas

Aprūpinimas saugaus duomenų perdavimo tinklo ir bendrojo naudojimo tinklo (internetu) paslaugomis

Šaltinis – Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Mažos vertės pirkimų taisyklių pažeidimai

Ginklų fondas nesilaikė Mažos vertės pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, vykdymo taisyklių:

- pirkimo procedūras atliko ne pirkimo komisija, o paskirtas atsakingas asmuo. Taisyklėse nėra nustatyta, kad pirkimus gali atlikti paskirti atsakingi asmenys;
- 5 punktu, nes pirkimus vykdančias asmuo nesivadovavo Komisijos darbo reglamentu, kuriame numatyta, kad visi komisijos sprendimai yra protokoluojami. Pažymėtina, kad mažos vertės pirkimų taisyklių nuostata, kad protokoluojami tik derybose priimti sprendimai, neatitinka Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo I skyriaus 10 straipsnio 5 dalies reikalavimo protokoluoti visus komisijų priimtus sprendimus. Todėl nesivadovauta Įstatymo 17 straipsnio 4 dalies punktu, kad perkančiosios organizacijos patvirtintos taisyklės, turi atitikti minėto įstatymo I skyriaus reikalavimus;
- 6 punktu, nes pirkimą vykdančias asmuo neparengė pirkimo dokumentų ir neatliko visų pirkimo procedūrų;
- 17 ir 20 punktais, nes pirkimą vykdančias asmuo pasirinko netinkamą pirkimo būdą, t. y. pasirinkęs derybas, faktiškai atliko apklausos procedūras;
- 29 punktu, nes pirkimą vykdančias asmuo neparengė pirkimo dokumentų pagal tų pačių taisyklių nustatytus reikalavimus ir jų nesiuntė, o tik nurodė perkamos ginkluotės kiekį ir techninę specifikaciją;
- 30 punktu, nes pirminiuose pasiūlymuose buvo pateikti ginkluotės kiekiai ir preliminari kaina, tačiau nenurodyti ginkluotės aprašymai ir esminės sutarties sąlygos;
- 31 punktu, nes pirkimą vykdančias asmuo nenustatė pasiūlymų pateikimo terminų;
- 32 punktu, nes pirkimą vykdančias asmuo nenurodė pasiūlymų pateikimo būdų, o tiekėjų pasiūlymai buvo pateikti nei vienu iš tų pačių taisyklių nurodytų būdų;
- pirkimą vykdančiam asmeniui atlikus pirkimo procedūras nesudarytos pirkimo sutartys, nors taisyklėse nėra nustatyta išimčių dėl sutarčių nesudarymo. Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta, kad pirkimas pasibaigia, kai sudaroma pirkimo sutartis.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Vidaus reikalų ministerijoje
 atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 5 priedas

Techninių reikalavimų palyginimas

Techniniai reikalavimai	Specialioji priešgaisrinė valdyba	Vilniaus apskrities priešgaisrinė valdyba	Ugniagesių gelbėtojų mokykla
Prekių atitiktis standartams	LST EN 469:2006	LST EN 69:2005/AC:2006 arba EN 69:2005/AC:2006	LST EN 469:2005/AC:2006 arba EN 469:2005/AC:2006
Reikalavimas pateikti sertifikatus	Konkursui siūlomai aprangai turi būti atliktas EB tipo tyrimas pagal standartą EN 469 ir turi būti pateiktas galiojantis EB tipo tyrimo sertifikatas.	Neprašoma EB tipo tyrimo sertifikato	Neprašoma EB tipo tyrimo sertifikato
Taikomi aplinkos apsaugos kriterijai	Aprangos gamybai naudojamų medžiagų komponentų rinkinys arba kiekvienas sluoksnis turi atitikti antrosios produktų grupės tekstilės gaminiams taikomus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus* ir turi būti pateiktas ekologinis ženklas <i>European Ecolabel</i> , <i>Öko-Tex label</i> arba kitas lygiavertis ekologinis ženklas, arba gamintojo techniniai dokumentai, arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos atlikto bandymo protokolas, arba kiti lygiaverčiai įrodymai.	Netaikomi aplinkos apsaugos kriterijai	Netaikomi aplinkos apsaugos kriterijai
Reikalavimai pateikti bandymų ir testavimų protokolus	Visiems aprangos bandymo metu pasiektiems rodiklių rezultatams turi būti pateikti bandymo protokoliai, kuriuose turi būti nurodytos konkrečios rodiklių reikšmės. Aprangai turi būti atliktas testavimas nudegimų prognozavimui, naudojant manekoną su matuojamąją aparatūra, esant šioms veikimo sąlygoms: šilumos srauto tankis 84 kW/m ² , veikimo laikotarpis ne trumpesnis kaip 8 s. Prognozuojamas bendras antrojo ir trečiojo laipsnio manekeno nudegimo plotas po 60 s duomenų kaupimo laikotarpio turi būti ne daugiau, kaip 15 %. Turi būti pateiktas bandymo protokolas su visais jam priklausančiais priedais, užpildytas pagal standarto EN 469 C priedo reikalavimus.	Neprašoma	Neprašoma

Techniniai reikalavimai	Specialioji priešgaisrinė valdyba	Vilniaus apskrities priešgaisrinė valdyba	Ugniagesių gelbėtojų mokykla
	Pasiūlymo formoje pateikti duomenys turi sutapti su bandymo protokoluose nurodytais rodikliais.		
Informacijos pateikimas	Prie kiekvieno aprangos komplekto turi būti pridėtas informacinis lapas. Visa informacija turi būti teikiama naudotojui lietuvių kalba, turi būti vienareikšmė ir turi atitikti standarto EN 469 8 punkto „Gamintojo teikiama informacija“ reikalavimus.	Turi atitikti standarto EN 469 8 punkto „Gamintojo teikiama informacija“ reikalavimus.	Apranga turi būti teikiama naudotojui su rašytine informacija lietuvių kalba. Visa informacija turi būti vienareikšmė ir turi atitikti standarto EN 469 8 punkto „Gamintojo teikiama informacija“ reikalavimus.
Aprangos gamybai naudojamų medžiagų komponentų rinkinį turintys sudaryti sluoksniai	<p>Išorinė medžiaga– aramidais (polimerų grupei priklausanti medžiaga), ji turi apsaugoti naudotoją nuo karščio ir skysčių įsiskverbimo:</p> <p>Medžiagą turi sudaryti meta-aramidinio pluošto ne mažiau 70 %, para-aramidinio pluošto ne daugiau 25 % ir antistatinio pluošto ne mažiau 2 %.</p> <p>Išorinio sluoksnio audinio paviršinis tankis turi būti $200 \pm 10 \text{ g/m}^2$.</p> <p>Išorinio sluoksnio audinio spalva – tamsiai mėlyna, artima pagal <i>PANTONE TEXTILE</i> spalvų katalogą kodui 19 – 4023 TP.</p> <p>Išorinio sluoksnio audiniui turi būti pateiktas gamintojo techninis dokumentas, kuriame nurodyta audinio pluoštinė sudėtis ir paviršinis tankis.</p>	<p>Išorinė medžiaga – <i>Nomex Delta TA</i> arba lygiavertė (ne mažiau kaip 190 g/m^2).</p> <p>Drėgmės atspari medžiaga <i>Airtex</i> poliesterio arba lygiavertis gaminy su poliuretano sluoksniu;</p> <p>Izoliacija / pamušalas - pluošto karšins sudygsniuotas <i>Apretum</i> arba lygiaverčiu audiniu, ne mažiau kaip 250 g/m^2.</p>	<p>Išorinė medžiaga– aramidais (polimerų grupei priklausanti medžiaga), ji turi apsaugoti naudotoją nuo karščio ir skysčių įsiskverbimo.</p> <p>Medžiagą turi sudaryti meta-aramidinio pluošto ne mažiau 70 %, para-aramidinio pluošto ne daugiau 25 % ir antistatinio pluošto ne mažiau 2 %.</p> <p>Išorinio sluoksnio audinio paviršinis tankis turi būti $200 \pm 10 \text{ g/m}^2$.</p> <p>Išorinio sluoksnio audinio spalva – tamsiai mėlyna, artima pagal <i>PANTONE TEXTILE</i> spalvų katalogą kodui 19 – 4023 TP arba juoda.</p>
	<p>Drėgmės barjeras turi užtikrinti naudotojo prakaito garų laidumą į išorę ir vandens lašų bei vėjo nelaidumą į vidų.</p> <p>Drėgmės barjero paviršinis tankis $\geq 140 \text{ g/m}^2$.</p> <p>Drėgmės barjerui turi būti pateiktas gamintojo techninis dokumentas, kuriame nurodyta pluoštinė sudėtis ir paviršinis tankis.</p>	Drėgmės barjeras (membrana) turi užtikrinti dėvėtojo prakaito garų laidumą į išorę ir vandens lašų bei vėjo nelaidumą į vidų.	Drėgmės barjeras (membrana) turi užtikrinti dėvėtojo prakaito garų laidumą į išorę ir vandens lašų bei vėjo nelaidumą į vidų.
	<p>Šilumą izoliuojantis įdėklas ir pamušalas turi būti:</p> <p>Šilumą izoliuojančio įdėklo ir pamušalo medžiaga – 100 % aramidais.</p> <p>Šilumą izoliuojančio įdėklo ir pamušalo paviršinis tankis $\leq 150 \text{ g/m}^2$.</p> <p>Šilumą izoliuojančiam įdėklui ir pamušalui turi būti pateiktas</p>	Neprašoma	Neprašoma

Techniniai reikalavimai	Specialioji priešgaisrinė valdyba	Vilniaus apskrities priešgaisrinė valdyba	Ugniagesių gelbėtojų mokykla
	<p>gamintojo techninis dokumentas, kuriame nurodyta pluoštinė sudėtis ir paviršinis tankis.</p> <p>Reikalavimas šilumą izoliuojančiam dėklui netaikomas, jei aprangos gamybai naudojamos erdvinės 3D struktūros medžiagos, tokiu atveju bendras daugiasluoksnių drabužių medžiagų tankis neturi viršyti 550 g/m².</p>		
	<p>Antsiuvai – pastiprinimai kelių srityje turi būti pagaminti iš 100 % silikonizuoto para-aramidinio pluošto.</p> <p>Kelių srityje, tarp antsiuvų ir išorinės medžiagos dedami kelio apsaugos įdėklai. Jie turi apsaugoti naudotoją nuo smūgių ir kito mechaninio poveikio bei turi būti pagaminti iš stabilios, kiek įmanoma lengvesnio svorio, atsparios ugniai, neabsorbuojančios medžiagos (tipo chloropeno kaučiukas), kuri nesugertų drėgmės per visa įdėklo tarnavimo laikotarpį.</p>	<p>Kelių srityje, tarp antsiuvų ir išorinės medžiagos dedami kelio apsaugos įdėklai, kurie turi apsaugoti naudotoją nuo smūgių ir kito mechaninio poveikio.</p>	<p>Neprašoma</p>
	<p>Megztos medžiagos rankogaliai – 100% aramidai.</p>	<p>Neprašoma</p>	<p>Neprašoma</p>
	<p>Vandeniui nepralaidi medžiaga – 100 % aramidai.</p>	<p>Neprašoma</p>	<p>Neprašoma</p>
	<p>Turi būti pateiktas aprangos gamybai naudojamų medžiagų komponentų rinkinio aprašymas. Visiems komponentams turi būti pateikti gamintojo techniniai dokumentai, kuriuose nurodyta medžiagos pluoštinė sudėtis ir paviršinis tankis.</p>	<p>Turi pateikti sertifikatą, kuriame turi būti nurodyti Aprangos medžiagų sluoksniai, jų tankumas kvadratiname metre bei aprangos sudėtinių dalių aprašymas. Apranga turi būti paženklinta atsparumo karščiui atitikties kodu.</p>	<p>Įrodančių dokumentų neprašoma.</p>

Šaltinis – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Vidaus reikalų ministerijoje
 atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 6 priedas

Raštai Vidaus reikalų ministerijai ir pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
1.	Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2017-07-08	S-(40-3347)-1839
2.	Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-08	S-(40-3347)-1840
3.	Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-08	S-(40-3347)-1841
4.	Ugniagesių gelbėtojų mokykla	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-08	S-(40-3347)-1842
5.	Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-08	S-(40-3347)-1843
6.	Visagino apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-08	S-(40-3347)-1844
7.	Panevėžio apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-08	S-(40-3347)-1845
8.	Marijampolės apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-08	S-(40-3347)-1846
9.	Vadovybės apsaugos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-08	S-(40-3347)-1850
10.	Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-09	S-(40-3347)-1868
11.	Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-09	S-(40-3347)-1869
12.	Pakrančių apsaugos rinktinė	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-09	S-(40-3347)-1871
13.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-11	S-(40-3347)-1887

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Vidaus reikalų ministerijoje
 atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 7 priedas

Vidaus reikalų ministerijos rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
Rekomendacijos ataskaitoje				
1.	Kontroliuoti asignavimų, skirtų viešajai įstaigai, panaudojimą ir imtis priemonių, kad valstybės biudžeto lėšos būtų naudojamos mokėti darbo užmokestį ir socialinio draudimo įmokas priemonės įgyvendinime dalyvaujantiems darbuotojams.	Vidaus reikalų ministerija	1. Peržiūrėti su VŠĮ Lietuvos viešojo administravimo institutu sudarytą sutartį 2014 m., išskiriant darbuotojus, kurie tiesiogiai vykdo priemonę „Rengti ir atnaujinti programas, organizuoti mokymo renginius aukščiausio lygio valstybės tarnautojams, atlikti tiriamuosius darbus“, o kitiems nustatant sąsajas su šios priemonės vykdymu. 2. Sustiprinti sudarytą su VŠĮ Lietuvos viešojo administravimo institutu sutarčių vykdymo kontrolę.	Iki 2014 m. rugsėjo 15 d. Nuolat
2.	Užtikrinti, kad pavaldžios įstaigos į valstybės biudžetą grąžintų negautas tarnybinių butų nuomos pajamas.	Vidaus reikalų ministerija	Pavesti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos užtikrinti, kad būtų grąžintos negautos tarnybinių butų nuomos pajamos į valstybės biudžetą.	Iki 2015 m. sausio 31 d.
3.	Užtikrinti, kad Viešojo saugumo tarnyba į valstybės biudžetą grąžintų sumokėtas didesnes priemokas, negu nustatyta teisės aktuose.	Vidaus reikalų ministerija	1. Įpareigoti Viešojo saugumo tarnybą prie Vidaus reikalų ministerijos užtikrinti, kad priedai ir priemokos būtų skiriami teisės aktų nustatyta tvarka. 2. Kontroliuoti, kad valstybės biudžeto asignavimai, išmokėti priemokoms pažeidus teisės aktus būtų, būtų grąžinti į valstybės biudžetą.	Iki 2014 m. liepos 17 d. Iki 2014 m. spalio 1 d.
4.	Imtis priemonių, kad pagal VĮ Infostruktūra saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų sutartis būtų teikiamos tik saugaus tinklo	Vidaus reikalų ministerija	1. Pavesti Informatikos ir ryšių departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos išanalizuoti ir nustatyti techninių, saugos ir organizacinių priemonių poreikį, siekiant įsigyti bendrojo naudojimo viešojo elektroninio	Iki 2014 m. gruodžio 31 d.

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	paslaugos, o vidaus reikalų sistemos įstaigos bendrojo naudojimo tinklo paslaugas įsigytų taikydamos viešųjų pirkimų procedūras.		ryšių tinklo (internetu) paslaugas. 2. Įpareigoti Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos vadovus užtikrinti, kad teisės aktų nustatyta tvarka būtų įsigytos bendrojo naudojimo viešojo elektroninio ryšių tinklo (internetu) paslaugos.	Iki 2015 m. gruodžio 25 d.
5.	Patvirtinti pavaldžioms įstaigoms pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą ir kontroliuoti jo vykdymą.	Vidaus reikalų ministerija	Parengti Vidaus reikalų ministerijos pavaldžioms įstaigoms Valstybės kontrolės 2013 metų finansinio audito (teisėtumo) audito pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą ir patvirtinti vidaus reikalų ministro įsakymu.	Per vieną mėnesį nuo Vidaus reikalų ministerijos 2013 metų finansinio (teisėtumo) audito ataskaitos patvirtinimo.
Rekomendacijos raštuose				
1.	Perskaičiuoti priemokas, sumokėtas nesilaikant teisės aktų, ir permokėtas sumas grąžinti į valstybės biudžetą	Viešojo saugumo tarnyba	1. Apskaičiuoti konkrečiam pareigūnui permokėtas priemonių sumas. 2. Pagal nustatytą grafiką permokėtas priemokas išieškoti iš atsakingų asmenų. 3. Permokėtas sumas grąžinti į valstybės biudžetą.	Iki 2014 m. liepos 18 d. Iki 2014 m. rugpjūčio 29 d. Iki 2014 m. spalio 10 d.
2.	Įvertinti pateiktus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimus ir informuoti apie priimtus veiksmus, kurie užtikrins, kad prekės, darbai ir paslaugos bus įsigyjami, laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų.	Vadovybės apsaugos departamentas	1. Supažindinti visus viešųjų pirkimų komisijos narius su Valstybės kontrolės ataskaitoje nurodytais trūkumais ir įpareigoti griežtai laikytis teisės aktais nustatytos viešųjų pirkimų vykdymo tvarkos. 2. Atsižvelgiant į finansines galimybes, siekti, kad visi darbuotojai, dalyvaujantys viešųjų pirkimų vykdyme, dalyvautų atitinkamuose kvalifikacijos kėlimo kursuose.	Per 5 dienas, gavus patvirtintą Valstybės kontrolės ataskaitą. Per 2014 m. II pusmetį
		Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas	Parengti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės vykdymo taisyklės.	Iki 2014 m. gruodžio 31 d.
		Ugniagesių gelbėtojų mokykla	Patikslinti vidinius teisės aktus, reglamentuojančius viešuosius pirkimus.	Iki 2014 m. gruodžio 31 d.

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
3.	Inicijuoti statybos darbų sutarties pakeitimą, nurodant tiekėjo pasiūlyme užfiksuotą 2,5 mln. Lt galutinę derybų kainą.	Pakrančių apsaugos rinktinė	Pakeisti statybos darbų sutartį, nurodant tiekėjo pasiūlyme užfiksuotą 2,5 mln. Lt galutinę derybų kainą.	Iki 2014 m. rugsėjo 1d.
4.	Bendrojo naudojimo tinklo paslaugoms įsigyti taikyti Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytas pirkimo procedūras.	Informatikos ir ryšių departamentas	1. Išanalizuoti ir nustatyti techninių, saugos ir organizacinių priemonių poreikį, siekiant įsigyti bendrojo naudojimo viešojo elektroninio ryšių tinklo (interneto) paslaugas. 2. Įsigyti bendrojo naudojimo viešojo elektroninio ryšių tinklo (internetu) paslaugas. 3. Parengti rekomendacinį raštą įstaigoms prie VRM, kitoms VRM įstaigoms dėl bendrojo naudojimo tinklo paslaugų įsigijimo.	Iki 2015 m. kovo 1d. Iki 2016 m. sausio 1 d. Iki 2014 m. spalio 1 d.
		Visagino priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	1. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui kreiptis į Informatikos ir ryšių departamentą dėl Valstybės kontrolės rekomendacijos įgyvendinimo. 2. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui išsiaiškinti, kokias technines, organizacines ir saugos priemones reikės taikyti perkant bendrojo naudojimo tinklo paslaugas, kad tuo pačiu metu būtų galima naudotis ir VRTT, ir bendrojo naudojimo tinklo paslaugomis. 3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui skirti reikalingas lėšas bendrojo naudojimo tinklo paslaugoms bei priemonėms jų saugumui užtikrinti įsigyti.	Iki 2015 m. kovo 1d.
		Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba		
		Panevėžio apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba		
		Marijampolės apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba		
		Ugniagesių gelbėtojų mokykla		
Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba				
5.	Imtis priemonių, kad negautos tarnybinių butų nuomos pajamos būtų grąžintos į valstybės biudžetą.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas	Parengti papildomus susitarimus prie tarnybinių gyvenamųjų patalpų nuomos sutarčių, kuriuose būtų nustatyti nuomininkų mokama suma ir terminai.	Iki 2014 m. spalio 1 d.

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
		Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Išieškoti tarnybinių gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio nepriemokas ir grąžinti į valstybės biudžetą.	Iki 2014 m. gruodžio 20 d.
		Pakrančių apsaugos rinktinė	Pervesti į valstybės biudžetą dėl neteisingai apskaičiuoto nuomos mokesčio negautas nuomos įmokas.	Įvykdyta 2014 m. gegužės 27 d.
6.	Inicijuoti sutarties sudarymą dėl gyvenamųjų patalpų nuomos.	Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Teisės aktais nustatyta tvarka parengti gyvenamųjų patalpų nuomos sutarties projektą ir užtikrinti jos sudarymą.	Iki 2014m. rugpjūčio 4 d.
7.	Inicijuoti sutarties sudarymą dėl gyvenamųjų patalpų nuomos ir patikslinti gyvenamųjų patalpų nuomos sutartis.	Pakrančių apsaugos rinktinė	Inicijuoti sutarties sudarymą arba kreiptis į teismą dėl buvusio vidaus reikalų sistemos darbuotojo išskeldinimo iš užimamų gyvenamųjų patalpų.	Iki 2014 m. rugsėjo 1 d.
8.	Patikėjimo teise valdomo Valgyklos pastato patalpas ir jose esančią įrangą išnuomoti teisės aktų nustatyta tvarka ir užtikrinti, kad turto naudotojas kompensuotų visas faktiškai naudojamose patalpose patirtas elektros energijos, vandens ir šildymo išlaidas.	Ugniagesių gelbėtojų mokykla	1. Įvykdyti naujas valgyklos patalpų nuomos procedūras, dalinai praplečiant nuomojamų patalpų plotą, taip pat išnuomoti nuo pastato vertės atskirtą įrangą ir palikti neišnuomotas tik Ugniagesių gelbėtojų mokyklos reikmėms neišnuomotas patalpas. 2. Nutraukti šiuo metu galiojančią valgyklos maisto ruošimo patalpų nuomos sutartį, kai tik bus atliktos naujos valgyklos patalpų nuomos procedūros ir nustatytas laimėtojas.	2014 m. gruodžio 31 d.
9.	Patikėjimo teise valdomą turtą išnuomoti viešojo konkurso būdu, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme.	Marijampolės apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Nutraukti abipusiu šalių susitarimu sudarytą sutartį.	Iki 2014 m. liepos 30 d.
10.	Inicijuoti Gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos techninės priežiūros sutarties nutraukimą ir imtis priemonių, kad nebūtų perkamos tos pačios jau įsigytos sistemos priežiūros paslaugos.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas	Parengti naujo konkurso GPIS techninei priežiūrai vykdyti sąlygas, peržiūrėti GPIS techninės priežiūros darbų aprašą, siekiant išvengti galimų darbų pasikartojimo su garantinės priežiūros apraše numatytais darbais.	Iki įvyks naujas viešojo pirkimo konkursas.

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
11.	Patikėjimo teise valdomą Gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemą perduoti teisės aktų nustatyta tvarka.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas	<p>1. Kreiptis į mobiliojo ryšio operatorius dėl infrastruktūros nuomos (vieta, elektra, šildymas – vėdinimas, ryšio linijos tarp korinio transliavimo centro (CBC), esančio pas Operatorius, ir palaikymas) GPIS įrangos laikymo ir veikimo užtikrinimo.</p> <p>2. Pagal techninės priežiūros būsimą naują sutartį, GPIS techninės priežiūros vykdytojui perduoti GPIS įrangą tik techninei priežiūrai vykdyti.</p>	Iki 2014 m. gruodžio 31 d. (atsižvelgiant į naująjį viešąjį pirkimo konkursą dėl sistemos priežiūros).
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: VRM Ekonomikos ir finansų departamento direktoriaus pavaduotoja Janina Seilienė, tel. 271 7139, el. p. Janina.seilienne@vrm.lt.</p>				

Šaltinis – Vidaus reikalų ministerija